

DUHOVNI PASTIR.

Izhaja vsak mesec. — Velja 4 gld. na leto.

Letnik V.

V Ljubljani, maja 1888.

5. zvezek.

Peta nedelja po veliki noči.

I. Cerkevno leto. — XXII. Kako cerkev tolaži in pripravlja kristijane na vnebohod Gospodov?

Za vas je dobro, da jaz grem.

Jan. 16, 7.

Kristus je dokončal svoje odrešilno delo na svetu; s svojo smrtjo je opral naše hudobije ter nas rešil večnega pogubljenja, s svojim vstajenjem se je pokazal vsemogočnega Boga in potrdil, da edino njegovi nauki so pravi, božji nauki, da vera Kristusova je edino prava vera, da le oni bodo izveličani, ki po tej veri stanovitno živé. Zato sv. Jakob opominja kristijane, rekoč: *Bodite spolnovalci besede in ne le poslušalci, ker s tem slepíte sami sebe*, in ravno sv. Jakob nam temeljne nauke krščanske vere posebno krepko pojasnjuje, trdeč, da vera je človeku neizogibno potrebna, da pa je vera brez del prazna, mrtva. Obojnega toraj nam je potreba: vere in pa del po veri, ker: *kdor ne veruje, bo pogubljen*, glasi se prvi nauk; drugi pa, kakor ga kaže sv. Jakob: *Čista in brezmadežna pobožnost je ta: pomagaj sirotam in vdovam v njih stiskah, in ohrani se brezmadežnega med tem svetom*. Kdor tako ravna, tak živi po veri, tacega bo tudi vera osrečila, da kakor Jezus slavi tudi on ob svojem času slaven in zmagepoln vnebohod. Ko je namreč Izveličar končal svoje delo, približal se je dan, da se povrne v nebesa. Le štiri dni še, in Kristus se loči od zemlje in slavi svoj vnebohod, današnja nedelja je zadnja pred ločitvijo Jezusovo. Ker pa je ločitev grenka, a vnebohod potreben; za to nas cerkev to nedeljo tolaži in pripravlja na vnebohod Gospodov, kakor je nekđaj Jezus tolažil in pripravljaj svoje apostole. Premislimo toraj: **Kako cerkev to nedeljo kristijane tolaži in pripravlja na vnebohod Gospodov?**

I. „Oj težka pot, oj grenka pot, če od srca sree se loči“, poje pesnik po pravici. Pač da je težko, pač da grenko, ako se mora mati ločiti od sina za celo življenje, ako prijatelj ostavi prijatelja za vselej. Taka ločitev je britka, tedaj tako rade tekó solze, a noge tako nerade gredó, vsak trenotek je drag in se podaljša kolikor mogoče.

1. Jezus je bil svojim učencem vse: bil jim je oče, mati, brat, prijatelj, bil jim je učitelj, rešitelj, bil jim je Bog, bil jim je vse. Ločitev je bila apostolom toliko hujša, ker so še le po vstajenju Gospodovem popolno spoznali, kdo da je Jezus, ki je ž njimi živel v toliki prijaznosti. Hitro minevajo zadnji dnevi življenja Gospodovega. Zadnje nauke in opomine daje Jezus svojim vernim, obda jih z božjo oblastjo, da vstanové cerkev, ki naj hrani njegove nauke in deli njegove zakramente in ko jim pové, da se bo kmalu ločil od njih, jih tolaži, da je to zanje dobro. *Jaz vam resnico povem: Za vas je dobro, da jaz grem. Zakaj ako ne grem, tolažnik ne bo k vam prišel, ako pa grem, vam ga bom poslal.* (Jan. 16, 7.) Vendar je vselej žalost polnila njih srca, ko jim je govoril o svoji ločitvi. Kako tudi ne? Nekaterim je bilo usojeno, da bodo še dolgo ločeni od Gospoda delali in trpeli na zemlji. Janez je moral čakati še nad 50 let, Peter 30 itd.

Bila pa je še ena stvar na svetu, katere čutil pred vnebohodom Gospodovim nam ni mogoče popisati. Bila je Marija, ki je po tolikih bridkosti ravno našla svojega Jezusa, a se mora zopet ločiti od njega. Nikdar ni bilo nobeno srce bolj vdano v voljo božjo, nikdar pa Bog tudi od nobenega bitja ni tirjal tolikega daru, kakor v tem času od Marije. Kristus je hotel, da pomnoži Marijino ljubezen in zasluženje njeno s tem, da se loči od nje; hotel je pa tudi, da bi Marija sodelovala pri vstanovljenju cerkve; ona naj pomaga vlagati temelj, saj se bo le z njeno pomočjo zgradilo velečastno poslopje katoliške cerkve. Res je sicer, da ne bo več meč bolečin prebodel njenega materinega srca; ljubezni bo umirala in hrepenenja, dokler se ne loči od zemlje in ne vzbudi v naročju presvete Trojice, kakor dozorelo jabelko, ki pade na tla, ko mu veja nima ničesar več dati. Toda ti zadnji trenotki, ah kako so bili grenki in britki za Marijo! Celó življenje gledati je morala, kako se je Jezus poniževal, a le 40 dni ga gleda poveličanega in zdajci ji bo odvzet izpred obličja . . . Ubogo materino srce! Zadnja trpka poskušnja za-te! — Toda Marija, ki je ob angeljevem oznanjenju, ki je pod križem stoječ se vklanjala volji božji, tudi sedaj šepeta besede: *Glej, dekla sem Gospodova, zgódi se mi po tvoji besedi!* Vdala se je popolnoma

volji božji: ločena od Jezusa hoče še bivati v prognanstvu in z apostoli vstanovljati kraljestvo božje na zemlji; v vencu njenih kreposti in prednosti pa se zato lesketa krasen biser s pomenljivim naslovom: Kraljica apostolov!

2. Marija toraj, apostoli in drugi pobožni verniki bili so silno žalostni te dni zaradi ločitve Gospodove, a godrnjal ni, nevoljen ni bil nikdo; vsi so bili prepričani, kako prav je in kako se spodobi, da Odrešenik sveta, ki je dovršil svoje delo na zemlji, *vstopi v svoje veličastvo*. (Luk. 24, 26.)

Ista čutila, kakor nekdam Marijo in apostole, napolnjevala bodo te dni tudi naša srca, ako smo do sedaj pazno spremljevali dogodke cerkvenega leta. Tako živo in ginljivo nam cerkev vsako leto kaže življenje Gospodovo, da se nekako poraja leto za letom pred našimi očmi. Kdor je bil toraj priča Jezusovega poniževanja ob rojstvu, v trpljenju in smrti, in njegovega poveličanja ob vstajenju, njemu bo kakor apostolom tesno pri srečanju, ko se spomni vnebohoda Gospodovega. Tesno mu bo pri srečanju, ko se bo po vnebohodu Gospodovem čutil nekako zapuščenega, a slavil bo Odrešenika sveta, ki po dovršenem svojem delu gré sedet in kraljevat v nebesa na desnico božjo, odkoder je prišel na svet. Radoval se bo Vnebohoda, ker ga tolaži vera, da je šel Jezus v nebesa tudi nam prostor pripraviti.

Kristijanu jasno stopi pred oči njegov namen, da je tudi on vstvarjen za nebesa, da naj toraj skrbi, da tudi on ob svojem času pride za Kristusom v njegovo velečastvo.

II. Tako nas cerkev tolaži pred ločitvijo Kristusovo, a ona nas tudi pripravlja na vnebohod Gospodov vsako leto v ta namen, da bi si z božjo pomočjo tudi mi zagotovili svoje izveličanje. Za to največjo milost pa treba najprej prositi Boga, kakor nas cerkev uči v današnjem evangeliju: *Resnično, resnično vam povem: Ako bote Očeta kaj prosili v mojem imenu, vam bo dal . . . Prosite in bote prejeti, da bo dopolnjeno vaše veselje*. (Jan. 16, 23. 24.)

1. S prošnjami toraj obsujmo Jezusa po želji svete cerkve, preden ostavi zemljo in tega nas cerkev sama spominja križev teden ali prošnje dneve pred praznikom vnebohoda Gospodovega. Prošnji dnevi križevega tedna so dnevi namenjeni spokornim spovedom, pri katerih prosijo verniki Boga, da naj jim bode varuh v vseh dušnih in telesnih potrebah.

Čudno se zdi, da so ti spokorni dnevi ravno pred Vnebohodom; saj naj se prijatelji ženinovi ne postijo, naj ne bodo žalostni, dokler

je ženin med njimi. (Luk. 5, 34.) Pač je to res, a ljudje, prijatelji ženina Jezusa Kristusa, vzdihujejo pod težo svoje človeške slabosti, vedó, da sami od sebe nimajo moči dovolj, da bi se dvigali za Gospodom v nebeške višave, zato porabijo zadnje trenutke, da se priporočé s prošnjami mogočnemu prijatelju, da jih varuje hudega na duši in telesu. — Iz tega spoznamo, kako modro je cerkev ravnala, da prošnje dneve obhaja ravno pred vnebohodom Gospodomim, ki so splošno že od šestega stoletja v navadi v katoliški cerkvi.

2. Povod, da so začeli te spokorne sprevode križev teden, vam je gotovo znan. Vienski škof, sv. Mamert, v čegar škofiji so razsajale silne nesreče, potresi, požari, slabe letine, odloči tri dneve pred Vnebohodom, da bi ljudstvo z molitvami in s pokoro utolažilo jezo razžaljenega Boga. Vse tri dneve bil je zapovedan post in vsak dan določena procesija, pri kateri so verniki z molitvami in lepim petjem prosili Boga odpuščanja in milosti.

Pred procesijo potresli so si verni glave s pepelom in poškopljani z blagoslovljeno vodo vvrstili so se bosí za procesijo, ktere so se vdeleževali vsi verniki, ne le revni in priprosti, marveč tudi bogati in imenitni. Menih St. Galski pripoveduje, da je ob teh prilikah tudi Karol Veliki cesar stopal bos v spokorni obleki za križem od svoje palače do cerkve. V 13. stoletju je znano, kako rada se je sv. Elizabeta pomešala med priproste žene v revni obleki in se vdeleževala prva njih sprevodov. Sv. Karol Boromej, ki je uvel toliko lepih starih navad v svoji škofiji, skrbel je posebno, da podložni ne opuščajo procesij prošnjega tedna ter jih obhajal s postom in molitvami in petjem kakor v prvih časih.

3. Te procesije ostale so v navadi do naših dni. Namen jim je: da verniki potolažijo zaradi grehov razžaljenega Boga in prosijo nebesa, da so milostna tudi časnim potrebam, vzlasti poljskim pridelkom. In po pravici, saj veli sv. pismo: *Oči vseh čakajo na-te, o Gospod, in Ti jim daš živeža ob svojem času. Ti odpreš svojo roko in nasitiš vse s svojim blagoslovom.* (Ps. 144, 15. 16.)

Ostali so prošnji dnevi do danes, toda mnogo je ponehala v teh dnevih prva gorečnost. Post, v prvih časih v navadi te tri dni, so odpravili škofje zaradi mlačnosti in zločnosti vernikov. Ostali so še spokorni sprevodi in molitve, ki so se nekdam opravljale; posebno litanije vseh svetnikov, katerih se cerkev prav mnogo poslužuje pri svojih prošnjah, ker vé, da molitve, katere družimo s svetniki v nebesih, kjer sta toraj dva: nebo in zemlja zbrana v imenu Jezusovem, veliko premorejo pred božjim obličjem.

Pri sv. maši, ki se opravlja pri sprevodih prošnje dni, kaže vse, kako potrebna in mogočna da je molitev. Mašnik je oblečen v

spokorno obleko kakor v postu, vendar molitve kažejo trdno upanje, da bomo uslišani; čuti se, da se zanašamo na ljubezen od smrti vstalega Izveličarja. List sv. maše nam pojasnjuje, da naj se človek spove svojih grehov, naj očisti svojo vest; da naj z čistim srcem pošilja molitve svoje k Bogu; *veliko namreč premore stanovitna molitev pravičnega*. Isto nam pričuje cerkev v sv. evangeliju te sv. maše . . .

Kristijani, tudi nam je treba Gospoda prositi odpuščanja, ker tudi mi ga žalimo v svojem življenju; tudi nam treba, da prosimo blagoslova svojemu delu, ker prazno je delo človekovo brez blagoslova božjega. In ker so prav v ta namen odločene procesije križevega tedna, spoznate, da so kristijani dolžni hoditi s temi procesijami in posnemati nekdanje kristijane, kateri so se vsi brez razločka vdeleževali teh spokornih pobožnosti.

Hvala Bogu, da naše pobožno ljudstvo posebno po deželi še prav pridno posnema nekdanje goreče kristijane ter obilno hodi k procesijam, vendar se pa nekod, posebno po večih krajih, trgih in mestih čedalje bolj opuščajo te lepe in častitljive navade. Žalostno je videti, kako se vzlasti po mestih le bolj priprosto, revno ljudstvo vrsti za križem; bogatinov in imenitnih ljudi zastonj iščemo med vrstami; izgovarjajo se, da nimajo časa, ali pa jih je celó sram iti spokorno za križem.

Ne posnemajmo, predragi, takih nehvaležnih in bojazljivih ljudi, marveč očitno pokažimo, da smo pokorni otroci katoliške cerkve, ki vedó, da *vsak dober dar in vsako popolno darilo pride od zgoraj, od Očeta luči*, in se zato pridružijo pobožnostim, kjer verniki skupno prosijo Boga milosti in pomoči. Ne pozabimo, da so besede Jezusove večno veljavne tudi za naše čase: *Kdor me spozna pred svetom, ga bom tudi jaz spoznal pred svojim Očetom, ki je v nebesih. Kdor pa mene zataji pred ljudmi, zatajil ga bom tudi jaz pred svojim Očetom, ki je v nebesih*.

Prepričan sem toraj, da se boste, predragi kristijani, prihodnje dneve s pravim namenom vdeleževali spokornih cerkvenih pobožnosti. Očistili ste, trdno upam, v velikonočni spovedi in sv. obhajilu svoja srca, zato bo vaša skupna molitev kipela kakor prijetno dišeče kadilo pred obličje Najvišjega. Bog, ki je bogat v svojem usmiljenju, oziral se bo nanjo s prijaznim očesom, blagoslovil vas bo na duši in telesu, varoval vas tudi to leto vsega hudega; in spoznati bote morali sami, da res veliko premore stanovitna molitev pravičnega.

4. Pri tej pobožnosti, kakor pri vsaki drugi, spoznavajmo radi očitno svojega Boga, kakor je to storil sv. Janez, ljubimec Jezusov,

katerega se cerkev ne spominja le o Božiču, ampak tudi v veliko-nočni dóbi in letos ravno danes pod imenom: „Sv. Janez evangelist pred latinskimi vrati“. Da bote ta naslov razumeli in sv. Janeza posnemali v njegovi stanovitni veri, omenim to-le: Ob neki priliki je Saloma, mati Jakobova in Janezova, v svoji priprosti materni ljubezni prosila Jezusa, da bi njena sinova v njegovem kraljestvu sedela eden na desni drugi na levi strani njegovi. Jezus jej je govoril o kelihu trpljenja, katerega jima bo treba prazniti in s tem naznanil, da bota s tem trpljenjem oba očitno spoznavala vero v Kristusa. Tako je prišla vrsta tudi na sv. Janeza evangelista. Pride namreč v Rim — ali da pozdravi poglavarja katoliške cerkve, ali pa pritiran zaradi vere, to se ne vé — in tam ga zatožijo, da on razširja v Aziji vero v Križanega in da je za svojo zmoto pridobil že mnogo ljudi. Obsodijo ga, da mora umreti v kotlu, napolnjenem z vročim oljem. Vesel sliši Janez ta glas, saj je edin še od apostolov v deželi prognanstva. Do krvi raztepenega vržejo rablji Janeza v vrelo olje, toda glej čudo: olje pozabi svoje vročine, Janez ne čuti nobene bolečine, prerojen, prenovljen stopi zmagovit iz kotla; toda tudi ta čudež ne spreobrne krutih njegovih sovražnikov, na otok Patmos mora v prognanstvo slavni apostol. Lepa bazilika v Rimu pri latinskih vratih kaže še sedaj kraj, kjer se je to zgodilo.

Kristijani, ostanimo tudi mi zvesti Jezusu, kakor sv. Janez; pod križem stoji, ko Jezus umira in tudi po vstajenju Gospodovem hiti k grobu in precej je prepričan, da je vstal iz groba. Zvest je bil toraj Jezusu povesod, tudi v trpljenju, zato je bil Jezus zvest tudi njemu ter ga sprejel — svojega ljubljenca v nebesa.

O sv. Janez, tebe je Jezus sina izročil svoji Materi, ti gledaš sedaj v nebesih Marijo v deviško-materinem velečastvu, izročaj ji, prosimo te, naše prošnje, katere ji posebno v tem mesecu, v cvetočem majniku pošiljamo v nebesa, da se, kakor ti, po vnebohodu Kristusovem tudi mi veselimo njenega varstva, da nas kakor tebe srečno pripelje pred obličje svojega poveličanega Sina, kateremu dóni čast in hvala vekomaj! Amen.

Andr. Kalan.

2. Česa moramo najprej prositi?

Jan. 16, 23.

Vvod. To je gotovo, da nobena molitev ni zastonj, če je le prav opravljena. Ako namreč tega, za kar prosimo, ne dobimo precej, dobili bomo pozneje; če pa ne dobimo ravno tega, kar prosimo, Gospod nam bode gotovo dal kaj drugega, kar je nam bolj koristno in potrebno . . . Če se toraj po vsej moči prizadevamo prav moliti,

pa vendar nismo uslišani, si lahko mislimo, da nismo Boga prosili pravih reči . . . Važno je toraj vprašanje: katerih reči naj prosimo, da bodo naše prošnje najprimernejše? To nam je Gospod sam naznanil rekoč: *Iščite najpoprej božjega kraljestva . . .* (Mat. 6, 33.) Najprej toraj moramo prositi, da bi se božje kraljestvo ustanovilo in utrdilo v naših sreih, da bi se v svojih mislih, besedah in delih vedno ravnali po božji volji; prositi moramo najprej za to, kar je v božjo slavo nam pa v zveličanje; potlej nam bode Bog po svoji modrosti navrgel tudi časnega blagostanja. Taka molitev I. se Bogu spodobi, II. nam pa koristi.

Izpeljava. I. 1. Cena darila se navadno ravná po tem, kateri ga dá. Od imenitnih in bogatih pričakujejo se tudi obilni in dragoceni darovi. Revež smé kaj malega podariti; imenitnemu se neznamen dar ne spodobi: kralj mora kraljevo obdarovati! Potem se morajo tudi prošnje ravnati!

Kralja Antigona je nekoč prosil dvorni služabnik za en srebrnik. Nevoljen ga kralj odpravi rekoč: „Poberi se predrznež; kar ti prosiš ni kraljevo darilo!“ — Kralj Aleksander Veliki je ob neki priliki svojemu služabniku podaril 50 talentov srebra — za tiste čase pač velikansko svoto. Preplašen vsklikne služabnik: „O kralj, deset talentov bilo bi zadosti!“ „Da“, odgovori Aleksander, „za te bilo bi jih pač dovelj, a ne zame. Jaz nisem smel manj dati.“

Zdaj pa pomislite, kaj je kralj Aleksander ali kralj Antijoh, ali kaj so vsi kralji sveta proti veličastnemu Bogu! Tudi Bog hoče dati taci darov, kateri so njega vredni, ter želi, da bi ga velikih, imenitnih darov prosili. — Taki, zares veličastni darovi so pa le one milosti, ki našo dušo zadevajo, ki so za večnost namenjene; taki darovi so le oni, ki slavo božjo pospešujejo, sv. cerkvi zmago nakanjajo itd. Bog nam želi dati veličastnih nebeških darov, mi pa ga tako ničastih reči prosimo; večno slavo in bogastvo nam ponuja, mi ga pa prosimo za pene in pajčevine minljive nečimernosti . . .

2. Jezus je učil najprej prositi dušnih darov, ki za večnost za-ležejo: *Iščite najpoprej nebeškega kraljestva in njegove pravice! V očenašu je postavil le eno prošnjo, ki zadeva naše zemeljske potrebe; pa tudi ta prošnja za vsakdanji kruh razlagati se mora tako, da ob enem prosimo tudi dušne hrane za večno življenje. Ko je mati Cebe-dejevih sinov prosila, naj bi bila prva v njegovem kraljestvu, ki so mislili judje, da ga bode Jezus na zemlji vstanovil, jo je Gospod zavrnil rekoč: Ne vesta, kaj prosita. — Nasproti pa pravi o prošnjah za dušne dari: *Vaš Oče jim bo dal z nebes dobrega duha, kateri ga prosijo.* (Luk. 11, 13.)*

3. Tudi s svojim zgledom je Jezus to pokazal. Veliko je molil. Česa je prosil, ne vemo; vendar včasih je sam razodel n. pr. Petru je prosil trdne vere in potrebne moči za vladanje sv. cerkve: *Jaz pa sem prosil za te, da ne jenja tvoja vera . . . Za svoje učence in vse, kateri bodo kdaj verovali vanj, prosil, da bi jih huđega varoval . . . Posveti jih v resnici! . . . da bodo tudi z menoj tam, kjer sem jaz!* (Jan. 17, 15. 17. 24.)

S tem pa ni rečeno, da ne smete prositi tudi časnih darov; marveč le to, da morate najprej in najbolj za dušne in večne dari prositi. Kajti časni darovi: zdravje, premoženje, čast itd. vse je pred Bogom tako malenkostno, da skoro zgine, če se primerja z večnimi. In kakor kupec, ki je kaj večjega prodal, rad kaj malega navrže; tako je tudi ljubi Bog obljubil onim, ki najprej iščejo božjega kraljestva za nameček dati časnih darov.

II. Tudi za nas je boljše, da si dušnih darov prosimo, ker

1. tacih si ložje izprosimo. Dober in moder oče daje, če le more, svojim otrokom najboljšega in najkoristnišega in jako ga veseli, če otroci sami prosijo za najboljše reči, ne pa za prazno in nečimerno potrato. Bog pa je najboljši in najmodrejši Oče; toraj nas želi z najboljšimi darovi kar moč obilno obdarovati. Zato pravi Zveličar: *Če že vi, ki ste hudobni, veste dobre dari dati svojim otrokom . . .* (Luk. 11, 13.)

2. Dušni darovi nam več koristijo. Duša je brez primere imenitniša memo telesa; duša je kraljica, telo le v službi njeni. Gorjé človeku, če telo gospodari, duša pa je uboga dekla! Premoženje, čast . . . vse se napak obrača. Nasproti pa plemenita duša še le daja telesu pravo vrednost in pa zmožnost, da si more časne darove v prid obračati. Da, kdor je za dušo prav poskrbel, ta je ravno s tem tudi za telo najboljše pogodil . . . Stariši, sprosile otrokom dušnih darov in najboljše ste jih preskrbeli.

3. Dušni darovi večno ostanejo, časni pa hitro minejo. Kakor kosmič snega, ki pade na gorko roko, pri tej priči zgine, tako hitro nas minejo tudi posvetni darovi. Kar v kratkem pride grenka smrt in oblastno potrka rekoč: *Še to noč bodo tvojo dušo od tebe terjali . . .* Kako bo umiraje posvetnjak žaloval, da je vedno le posvetnih darov prosil, ki jih mora vse po vrsti zapustiti, ne pa onih, ki bi mu ostali na veke! Kaj mu pomaga zdaj premoženje, kaj koristi lepa hiša, ki jo mora zamenjati z mrzlim grobom, kaj njive in travniki . . . Zato opominja Jezus tako vživo: *Zbirajte si zakladow v nebesih . . .*

Po tem nauku so se vsikdar ravnali modri in sveti ljudje v svojih molitvah. Kralj Salomon, dokler je bil še na pravi poti, je prosil pred vsem modrosti in poslušnega srca, Bog pa mu je tudi časnega v obilnosti navrgel. (III. Kralj. 3, 5. id.) — Sv. Tomaž Akvinski je v molitvi prosil za največji dar, ki se more misliti. V zamaknenju mu je Gospod rekel: „Tomaž, dobro si o meni pisal! Kakšno plačilo si želiš?“ In svetnik prosi: „Nobenega družega, o Gospod, kakor tebe samega!“ — Sv. Janez Kriški je prosil za to, kar je duši najhasniše. Bog ga je hotel poplačati za njegovo veliko delovanje v prid sv. cerkve in ga je vprašal: „Janez, kakšno povračilo zahtevaš za vse, kar si za me storil?“ Trikrat se je slišal glas, predno svetnik odgovori; ko pa spozna božji glas, reče: „Gospod, za te trpeti in zaničevan biti!“ — Kaj ne, kaj tacega — trpljenja — še nihče izmed vas ni Boga prosil . . .

Konec. Molitev ima zlasti ta dvojni namen: da Boga častimo in da ž njo sami sebi pomagamo. Ta namen bomo pa najbolje dosegli, ako Boga za take reči prosimo, kakor sem vam danes razlagal . . .

Križev teden.

I. Verna molitev.

Vse, karkoli prosite v molitvi, ako verujete, bote prejeli. Mat. 21, 22.

Veliko se molitve zgodi tudi naše dni, ali kaj, ko je tako malo prave molitve! Zato je pa tudi sad in vspeh po tem. Če toraj nismo vselej uslišani, ni Bog temu kriv, ampak mi, ki nismo prav molili. Večkrat ste že slišali, katere da so poglobitne napake in pomanjkljivosti pri molitvi, tudi jaz sem vam že o tem govoril. Danes pa vas hočem še na neko posebno pomanjkljivost opozoriti, ki se le prevečkrat pri naših molitvah nahaja, in ta je: pomanjkanje prave, žive, trdne vere. Vera mora biti temelj, podlaga našim molitvam. Le taka molitev, ki iz vere izvira in se na vero opira, bo kaj dosegla. Kakor pa brez vere ni mogoče Bogu dopasti, tako tudi molitev brez vere, ali s slabo, dvomljivo, omahujočo vero Bogu ni všeč. Toraj si zapomnite danes imenitni nauk: 1. Kdor ima trdno vero pri molitvi, bo vse dosegel od Gospoda, če je k njegovemu zveličanju, in če bi tudi čudeža treba bilo! 2. Kdor pa pri molitvi nima vere, ampak omahuje in si pomišljuje, naj nikar ne misli, da bo kaj prejel od Gospoda. (Jak. 1, 7.) In ravno to resnico vam želim danes v vaš

dušni prid razložiti! Naša pomoč je v imenu Gospodovem, ki je vstvaril nebo in zemljo!

Katera pa je verna molitev? Tista, ki iz vere prihaja in se na vero opira. *Zakaj kdor hoče k Bogu pristopiti, mora verovati, da je (res Bog in da je vsegamogočen, dobrotljiv in usmiljen Bog) in da je tistim, ki ga iščejo, plačevalec.* Tako piše sv. apostelj Pavel v 11. poglavju do Hebrejcev in našteva mnoge zglede stare zaveze, kaj in koliko so pravični stare zaveze po verni molitvi od Boga dosegli. — Kolikokrat toraj hočemo moliti, prav moliti, moramo prej živo vero obuditi, da je tisti, katerega prosimo, naš Bog in da je vsegavedni, usmiljeni in dobrotljivi Bog! Kadar se v molitvi Bogu približamo, moramo tako misliti ali reči: O Bog, jaz v tebe verujem! Jaz verujem, da si vsegaveden, da mojo stisko, mojo potrebo, mojo nadlogo, mojo skušnjavo poznaš; jaz pa tudi verujem, da si vsegamogočen, da mi lahko pomagaš, če treba, tudi s čudežem pomagaš; jaz tudi verujem, da si neskončno dobrotljiv, zvest in usmiljen in da mi boš tudi gotovo pomagal, ako je le k mojemu zveličanju! Take misli in čutila nas toraj morajo obhajati, kadar hočemo prav moliti; in če tudi teh besed ne izgovarjamo, vsaj v tem duhu se moramo Bogu približati, ako kaj doseči hočemo.

Takega vernega duha je Kristus vselej terjal, preden je komu pomagal, preden ga je uslišal; in kjer je tako verno srce in pripravo našel, povsod je hitro in s čudežem pomagal. Prav za prav so se vsi čudeži Jezusovi le zgodili, kjer je vero najdel, kjer so se mu z vernim zaupanjem približali. Da le nekatere take čudeže v zgled navedem, beremo o mrtvoudnem človeku: *Ko je Jezus njih vero videl, je rekel mrtvoudnemu: Zaupaj sin, tvoji grehi so ti odpuščeni; vstani, vzemi posteljo in pojdi na svoj dom.* (Mat. 9, 6.) S kakšno veliko vero je gobovi človek pristopil k Jezusu, ko je rekel: *Gospod, ako hočeš, me moreš očistiti!* (Mat. 8, 2.) Zato je bil pa tudi pri tej priči očiščen! Kako veliko vero je imel stotnik, ki je za svojega bolnega hlapca prišel prosit, tako, da je Jezus sam pohvalil njegovo vero rekoč: *Povem vam, take vere v Izraelu nisem našel, in da ga je zavoljo take verne molitve precej uslišal in mu rekel: Pojdi in kakor si veroval, tako naj se zgodi!* (Mat. 8, 13.) Zavoljo take vere je bila uslišana žena, ki je 12 let na krvotoku trpela. (Mat. 9, 22.) Ravno tako kananejska žena, ki je za obsedeno hčer prosila (Mat. 15, 21. id.) in oče, ki je svojega obsedenega sina k Jezusu pripeljal, da bi ga ozdravil. Temu možu je Jezus narav-

nost rekel, da je k uslišanju trdne vere treba: *Če moreš verovati, vse je mogoče verujočemu. In zdajci je zavpil oče mladenčev in je s solzami rekel: Gospod pomagaj moji neveri!* (Mark. 9, 22. 23.)

Zato tudi Jezus za pogojo uslišanja vero zahteva, za verno zaupanje pa tudi dar čudežev obeta. On pravi: *Kateri pa verujejo, pojdejo ta znamenja za njimi; v mojem imenu bodo hudiče izganjali, nove jezike govorili, kače prijemali, in ako kaj strupenega pijó, jim ne bo škodovalo, in na bolnike bodo roke pokladali in bodo zdravi!* (Mark. 16, 17. id.) Da, Kristus svojim učencem naravnost pravi, da bodo delali take čudeže, kakor on in še večje, ako bodo vero imeli in ne bodo v dvomih premišljevali. Ko je namreč Jezus nerodovito figovo drevo preklel in je pri tej priči usahnilo, so se učenci čudili, on pa jim je rekel: *Resnično vam povem, ako imate vero, in ne pomišljujete, ne bote le storili tega (čudeža) nad figovim drevesom temuč tudi če rečete tej gori: Vzdigni se in vrzi se v morje, se bo zgodilo!* (Mat. 21, 21.) In pri sv. Janezu (14, 12.) pravi: *Resnično, resnično vam povem: kdor v mé veruje, bo dela, katera jaz delam, tudi on delal, in še večja kakor ta, bo delal!*

In cerkvena zgodovina ter življenje svetnikov je te izreke Kristusove toliko in tolikokrat potrdilo. Sv. Blaž, sv. Franc Pavlan, Marija Sokos in drugi so hodili po morji; sv. Janez evang., sv. Benedikt in drugi so strup brez škode pili, sv. Viktor je brez škode jedel strupene jedi; sv. Gregor, čudežnik je res goro prestavil, kolikor je bilo za zidanje cerkve potreba; sv. Martin in drugi so mrtve k življenju obudili, posebno sv. Stanislav (brevir 7. maja), ki je grajščaka Petra tri leta v grobu ležečega k sodniji pripeljal. Sploh je življenje svetnikov vedno in vedno se ponavljajoči dokaz izreka Kristusovega, da se z verno molitvijo vse doseže.

2. Nasproti pa je ravno pomanjkanje trdne vere krivo, da ne dosežemo, za kar prosimo, ali da toliko ne prejmemo, kolikor bi radi. Zakaj se je pač Peter v morji topil in pogrezoval, če ne zato, ker je premalo vere imel, kakor mu Jezus sam očita: *Maloverni, zakaj si dvomil?* (Mat. 14, 31.) In sv. apostelj Jakob od take omahljive, maloverne molitve piše: *Ako kdo potrebuje modrosti (ali kaj družega) naj jo prosi od Boga . . . prosi pa naj z zaupanjem brez vsega pomišljanja; zakaj kdor si pomišlja, je enak morskem valu, katerega veter goni in sem ter tje meče. Naj toraj ne misli človek, da bo kaj prejel od Gospoda!* (Jak. 1, 5—6.)

In koliko je takih molilcev med nami: Poklekva sicer k molitvi, gré tudi v cerkev in k procesiji, sam pri sebi pa misli: Saj tako ne

bo nič pomagalo! Za mene tako ni pomoči! O, sevéda, ako tako misliš in govoriš, potem bi bilo pa res čudno, če bi bil uslišan. Ampak kolikor bolj je naša zadeva zmedena, kolikor bolj smo v silah, toliko lepše in močnejše se kaže pomoč božja! Saj pravi pregovor: Kjer je največja sila, tam je božja roka najbolj mila.

Pri svojih molitvah toraj stavimo vse svoje zaupanje v Boga in bodimo prepričani, da nas bo Bog gotovo uslišal, če je k našemu zveličanju. Na sebe pa nikar ne zaupajmo, na svoja dela pa se le nikar ne zanašajmo. Sv. Filip Nerij je nekdanj po ulicah rimskega mesta letal in klical: „Meni je obupati! meni je obupati!“ In ko ga nek menih zavoljo takega govorjenja posvari, pravi sv. Filip: „Saj mi je res obupati, ako na svoje grehe mislim; ali upanje na božje usmiljenje me zopet potolaži.“

Toraj le zaupajmo s trdno vero v božjo pomoč in Bog nam bo pomagal, ko bi moral tudi čudež storiti. Tako pripoveduje sv. Avguštin, kako je bil nek mož Inocenc v Kartagi za smrt bolan. Zdravniki so bili že nad njim obupali. Zdaj pa pride k njemu sv. škof Avrelj s svojimi duhovni, poklekne na tla in moli s takim zaupanjem in tako obilnimi solzami, da ni povedati. Sv. Avguštin pravi nadalje: „Ne vem, ali so drugi s škofom molili ali ne, samo to vem, da jaz nisem molil. Ko sem veliko zaupanje škofovo videl, sem bil gotov, da bo uslišan in sem rekel sam pri sebi: Oh Gospod, če teh prošenj ne bodeš uslišal, katere potem le boš?“ Ko drugi dan zdravniki pridejo in hočejo s svojim orodjem nad bolnika, se začudijo in ostrmé, ker bolnik je bil ozdravljen!

Toraj kolikor večje zaupanje, kolikor trdnjša vera, toliko gotovše tudi uslišanje! Kdor pa nad božjo pomočjo dvomi ali omahuje, taki ne bo dobil, ali vsaj toliko ne, kar bi rad. Ker po besedah sv. Jakoba le verna molitev pomaga, si tudi mi za tako prizadevajmo in po besedah sv. Pavla vselej *pristopimo z zaupanjem k sedežu milosti, da usmiljenje najdemo in milost ob priložnem času.* Amen.

Jan. Ažman.

2. Vedna molitev.

Molite brez prenehanja! I. Tesal. 5, 17.

Naš Gospod Jezus Kristus nam tako ukazuje pri sv. Lukežu (18, 1.): *Treba je vselej moliti in ne prejenjati!* in sv. Pavel opominja Tesaloničane rekoč: *Molite brez prenehanja!* Kako je pač to razumeti? Kako moremo vedno in brez prenehanja moliti? Ali se ne bodo tega povelja še pobožni, ki radi in dolgo molijo, ustrašili in ugovarjali rekoč: „To pa ni mogoče, da bi kdo vedno in brez

prenehanja molil, da bi z molitvijo nič ne prenehal! Kdaj bomo pa delali, kdaj jedli in spali, če nam je ukazano vedno le moliti?“ In vendar je to mogoče in se tudi mora zgoditi; treba je to le prav razumeti!

Vedno in brez prenehanja molimo, ako vsa svoja dela in opravila, vse misli in besede Bogu darujemo, ako iz ljubezni do Boga in njemu k časti mislimo, govorimo, delamo in trpimo; ali z drugimi besedami: ako pri vsih svojih delih in opravljenih dobri namen obudimo, kakor nas sv. Pavel uči v 1. listu do Korinčanov (10, 31.): *Ako jeste ali pijete, ali kaj drugega delate, delajte vse k časti božji!* Ker je na dobrem namenu silno veliko ležече, ker si ž njim silno veliko lahko zaslužimo, brez njega pa nas silna nenadomestljiva zguba zadene, vam hočem to reč danes bolj natanko razložiti in vam povedati: 1. da nam je dobri namen silno potreben, 2. kako in kdaj naj ga obudimo! Ljubi poslušalci moji! ne bom vas dolgo zadrževal, reč pa je tudi silno imenitna, toraj upam, da bote prav z veseljem in pazljivo poslušali!

1. Bog je vse k svoji časti ustvaril, posebno pa še angelje in ljudi. Mi bi toraj svoje dolžnosti ne spolnili, in svojemu poklicu ne zadostili, ko bi zmiraj in povsod Bogu časti ne dajali. Se vé, da z molitvijo, ako jo prav opravljamo, Boga najbolj častimo; ali kaj, da vedno moliti ne moremo. To pač angelji lahko storé, ki nimajo telesa ne telesnih potreb, oni lahko Boga noč in dan molijo, mu čast in slavo pojó, kakor je tudi res pisano o njih v skrivnem razodenji (4, 8.), da nimajo pokoja noč in dan in da vedno pevajo: *Svet, svet, svet si ti Gospod vsegamogočni Bog* itd. ali kakor tudi mašnik v predglasji od nebeških trum pravi, da *sine fine — brez prenehanja* pojó: „Svet, svet, svet si ti o Gospod vojskinih trum“ itd.

Mi pa imamo telesne potrebe in ne moremo v tem angeljev posnemati, vendar imamo pomoček, da tudi naša dela za molitev veljajo, ako namreč dobri namen storimo, ako dela k časti božji in zavoljo Boga opravljamo. Tedaj Bog naše delo, katero iz ljubezni do njega opravljamo, za molitev sprejme; in mi Boga z delom ravno tako častimo, kakor z molitvijo!

Pripoveduje se o nekem puščavniku, Janezu Malem, da je hotel tu na zemlji že popolno angeljsko živeti, nič drugega kakor samo moliti, vse časnó v nemar pustiti. To svojo željo razodene svojemu starejšemu bratu, sé od njega poslovi in gré daleč proč v samoto. En teden res tako angeljsko živi, nič ne dela, ampak samo moli. Ko pa mu kruh poide, katerega si je saboj prinesel in ga lakota

začne mučiti, tedaj se mu tudi moliti več ne ljubi, ampak vstane in se vrne k svojemu bratu. Bila je že trda noč, ko do bratove kože pride. Tedaj jame trkati in kliče: „Ljubi brat! odpri, Janez je tukaj!“ Brat pa mrzlo odgovori: „To ni mogoče, Janez je postal angelj, njega ni več med ljudmi!“ Mladeneč pa vpije: „Oh, saj ni res, jaz še nisem angelj, ampak sem prav zares tvoj brat Janez“. Vendar starejši brat se ne dá omečiti in tudi odpreti noče, akoravno je Janez vso noč trkal. Še le zjutraj mu odpre in pravi: „Ljubi brat! Angeljsko življenje tu ni mogoče; dokler si človek in na svetu, moraš tudi delati in ne samo moliti!“ In tako je tudi res. Pa kakor pravim, je Bog tako dober, da tudi naše delo za molitev sprejme, ako ga z dobrim namenom začnemo in opravljamo, da toraj v nekem pomenu tudi zares: vedno lahko molimo!

Zidarski mojster mora vedno imeti pri rokah mero, vogelnik in svinčeno kroglo, da se zidanje pravilno vrši, in da se stavbina zmer doseže. Tej meri se mora vsak kamen in kamniček udati in podvreči. Kar je zidarskemu mojstru mera, to je kristijanu namen. Ta mora vsa njegova dela, vse stopinje in opravila vladati, da se doseže od Boga postavljeni poklic. Če bi se pri zidanji posamezni kamni meri ne udali, ampak bi se zunaj mere sem ter tje postavljali, zidovje bi nikoli ne bilo dodelano, ali pa bi se podrla. Taka je z nami. Ako pri svojih delih nimamo časti božje pred očmi, ako ne naredimo dobrega namena, tudi zveličanja dosegli ne bomo. Vse bi bilo zgubljeno za večnost, bilo bi brez cene.

Pri naših delih je to troje mogoče: Ali jih opravljamo brez pravega namena; ali pa drugič z dobrim, ali pa tretjič s slabim namenom. In potem se ravna tudi naše zasluženje ali pa naša zguba. — Postavim, trije gredó v gozd drva sekati in celi dan pridno delajo. Eden teh je naredil namen, da bi bilo to delo Bogu k časti in v njegovo večo slavo; drugi ni nič namena storil, ampak se je dela, kakor pravimo, tje v en dan lotil, ali k večjemu zato, da bi mogel sebe in svoje preživiti; tretji pa je šel na delo celo s tem namenom, da bi se s prisluženimi denarji v nedeljo lože upijanil. Povejte zdaj, ljubi moji, kdo teh treh ima kaj zasluženja za nebesa? Samo prvi, bote rekli; drugi ni za nebesa delal, ampak le za ta svet, je pač že plačilo tu prijel. No, tretji je pa naravnost za pekel delal! Glejte, kak razloček! trije so delali, enako delali, pa le eden se smé plačila nadejati! Od kod tak razloček? Samo od namena! Ako zavoljo Boga ne delamo, nam Bog tudi plačila dolžan ni, kakor tudi gospodar tistega hlapca ne bo plačeval, ki je namesto njemu pa sebi ali celo sosedu delal. Brez tega dobrega namena tudi največja žrtev v božjih očeh nima cene; brez njega najhujša vojska nima priznanja, brez

njega največi križ nima zasluženja! In zdaj preudarite svoje dose-danje življenje! Oh koliko dobička ste že zamudili, ker svojih del niste z dobrim namenom, ampak tje v en dan opravljali. Nasproti pa si tisti, ki dobri namen stori, nabira velikansk zaklad zasluženja, ker je Bogu vsako tudi najmanjše delo prijetno, katero se stori iz ljubezni do njega. Dobri namen tudi samo na sebi malovredne reči zaslužne dela. Postavim: jesti, piti, spati, sprehajati se, peti, igrati itd. — vse to samo na sebi, ako se zmerno in prav godi, ni pregrešno, pa tudi ni zaslužno. Zaslužno še le postane, ako dobri namen zraven pride. Ali zdaj vidite, ljubi moji! koliko je na dobrem namenu ležeče? Ali ne spoznate iz tega, kako potrebno je, da tak namen res tudi obudimo in storimo?

II. Pa zdaj nastane vprašanje, kako in kdaj pa je treba namen storiti in obuditi?

Ta reč ni tako težavna, kakor se zdi. Dobri namen se lahko prav kratko naredi, z malimi besedami tako ali drugače: „Naj bo vse Bogu k časti! Vse iz ljubezni do Boga! V imenu božjem!“ Ali tudi, če se samo prekriža. Med našim ljudstvom se še mnogo ta lepa navada nahaja. Poglej jo pobožno mater, kako svoje dete pokriža, kadar ga iz zibelke ali v zibelko deva; čemu to, če ne iz dobrega namena? Poglej ga našega voznika, ki ne bo poprej pognal, ki se ne bo prej na voz vsedel, preden ni z bičem križa naredil! Ali ni to dobri namen?

Dobri namen bi bilo najbolje pred vsakim delom posebej narediti. Kadar se kakega dela lotimo, vselej bi ga imeli Bogu darovati, v kratkem zdihljeju ga Bogu posvetiti, kakor nas že lepa prislovica opominja: „Z Bogom začni in končaj vsako delo in bo dober tek imelo!“ — Ali človek je celo preveč pozabljiv, včasih še na to misli ne. Zato pa vsaj vsako jutro dobri namen naredimo, ki naj velja za vse misli, besede, dela in opravila celega dneva. Postavim tako-le: „O Bog, darujem ti danes vse svoje misli, besede in djanja! Kar bom danes govoril, delal in trpel, naj bo vse k tvoji časti in k mojemu zveličanju!“ — Še lepše se pa ta namen zjutraj obudi, če se moli iz molitvenika ono molitev, ki je tudi z odpustki obdarovana: „O moj večni Bog! V najponižniši molitvi poklekнем“ itd.

Posebno tega ne pozabite pri jutranji molitvi, da bote tudi željo po odpustkih obudili, kadar delate dobri namen. Premnoge molitve namreč, katere vsak dan molimo, post.: angeljevo česčenje, molitve po sv. maši, razna dobra dela, na pr. iti za sv. obhajilom k bolniku, so z odpustki obdarovana. Ni ti treba ravno vedeti, koliko

je odpustkov za to ali ono molitev, za to ali ono dobro delo postavljenih; dovolj je, da le želje in namen po njih vsaj zjutraj obudiš rekoč: „Tudi se želim danes vsih odpustkov vdeležiti, katere morem dobiti“, in nevedoma si boš veliko zasluženja in duhovnih zakladov nabral.

Tako ste toraj danes slišali, kako veliko je ležeče na dobrem namenu. Le tisti, ki pri vsakem delu ali vsaj vsako jutro za celi dan dobri namen stori, lahko reče, da neprenehoma, da vedno moli. Le takemu vsako tudi najmanjše delo v zasluženje tekne, ki ga z dobrim namenom začinja, opravlja in konča. Kladivo, katero sučeš, sekira, katero vzdiguješ, matika ali kramp, katere rabiš, šivanka ali pero, katere vodiš, z ljubezni do Boga in iz dobrega namena, ti pridobiva večno zveličanje, kakor je spoznal tisti samostanski brat, ki je na smrtni postelji vzel šivanko v roko in rekel: „To šivanko sem iz ljubezni do Boga vbadal in z njo sem si nebesa zaslužil“.

Toraj navadimo se še mi, vse iz ljubezni do Boga, iz dobrega namena delati, opravljati in trpeti, kakor sv. Ignacij Lojolan, ki je pri vsakem delu imel navado reči: „Omnia ad majorem Dei gloriam! Vse k večji časti božji!“ Amen.

Jan. Ažman.

3. Skupna molitev.

Kjer sta dva, ali kjer so trije zbrani
v mojem imenu, tam sem jaz v sredi
med njimi. Mat. 18, 20.

Ljubi moji poslušalci! Kaj se vam zdi, katera molitev je boljša, posamezna ali skupna? tista, katero vsak zase opravlja, ali ona, katero skupaj opravljamo? — Na to vprašanje pač ni težko odgovoriti, saj nam Kristus sam skupno molitev priporoča, ko pravi: *Kjer sta dva, ali kjer so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi!* In kdaj smo pač bolj gotovo zbrani v Jezusovem imenu, kakor takrat, kadar molimo, kadar se od njega in z njim v molitvi pogovarjamo. Ta svoj izrek je Jezus tudi prav očitno in do besede potrdil takrat, ko se je dvema učencema, ki sta se od njega pogovarjala, očitno pridružil na poti v Emavz. (Luk. 24, 15.)

Temu ne nasprotuje, če je Jezus pri drugi priložnosti rekel: „Kadar molite, ne bodite kakor farizeji hinavci, ki radi v shodnicah in voglih potov stojé in molijo, da bi jih ljudje videli. Resnično

vam povem, prejeli so svoje plačilo. Ti pa, kadar moliš, pojdi v svoj hram, zapri duri in moli svojega Boga na skrivnem, in tvoj Oče, ki na skrivnem vidi, ti bo povrnil.“ (Mat. 6, 5 in 6.) S temi besedami ni rečeno, da bi ne smeli skupno in očitno moliti, ampak Jezus nas s tem le opominja, da z očitno molitvijo ne smemo hvale pri ljudeh iskati. Sicer je pa očitna, skupna molitev Bogu prijetniša in nam koristniša, ako jo le v pravem duhu opravljamo,

Ljubi moji poslušalci! Prišli smo zopet danes po stari navadi v procesiji v to cerkev; po dva in dva razvrsteni smo glasno in očitno svoje molitve k Bogu pošiljali. Če je že lepo in ganljivo tako dolgo procesijo od daleč gledati, kako ljubo mora še Bogu biti, ki iz svojega visokega prestola danes gleda vse procesije, ki se po celem krščanskem svetu od cerkve do cerkve pomikajo in ko iz tisoč in tisoč grl gré samo en glas: *Gospod, usmili se nas! Kriste usmili se nas!* Ljubi moji! Vsako leto radi prihajate k procesijam Križevega tedna in da bote zanaprej še raje hodili, vam hočem danes ob kratkem razložiti prednost in koristi skupne molitve. Le pazljivo me poslušajte!

1. Skupna molitev ima večjo moč, kakor posamezna. Prošnja posameznih nikoli toliko ne izdá, kakor če jih več skupaj pride za eno in isto reč prosit. Zato je bila že od nekdanj navada, da se jih je v velikih splošnih potrebah in stiskah več skupaj do gosposke ali celo pred kralja in cesarja podalo, ker so tako tudi laže in bolj gotovo dosegli, kakor če bi bil en sam šel prosit. In kadar ljudstvo v celih trumah pred hiše mogočnih in zapovedovalcev tega sveta pride, se pač ne upajo ustavljati se jim in jim dovolijo marsikaj, kar bi jim sicer ne dovolili. Tako je bilo v starih časih, tako je še naše dni. Kadar je lačno in razvajeno rimsko ljudstvo pred senat (državno svetovalstvo) ali pred cesarjevo palačo prišlo in vpilo: „Panem et circenses! Dajte nam kruha in iger!“ kaj so hoteli storiti, kakor uslišati jih, če so hotli mir imeti pred njimi? — Pa kaj bomo tako daleč nazaj hodili, spominjajmo se le taborov, ki so se pred kakimi 20 leti po Slovenskem obhajali. Lahko rečemo, da bi naša slovenščina brez taborov ne bila tako daleč, kakor je. Ko so poprej le posamezni prosili za vpeljavo našega jezika v šole in urade, se gosposka ni mnogo zmenila; ko je pa na taborih naenkrat iz 20 in 30 tisoč grl se glasilo: Dajte nam ravnopravnost! tega glasu gosposka ni mogla preslišati in marsikaj smo tako dosegli. Enaka je s peticijami na državni in deželni zbor. Posamezne peticije ne zdajo mnogo, če je

peticij na kupe in če nosijo tisoče podpisov, potem se pač morajo na nje ozirati!

Nekako enako je z našimi prošnjami do Boga, se vé, da v višjem pomenu. Ako nas pride na stotine in tisoče pred njegov prestol z eno in tisto prošnjo, se Bog tako rekoč ne more ustavljati in nas raje in hitreje usliši. Saj so se ravno iz tega namena procesije sv. Marka in Križevega tedna začele, ko je ljudstvo prosilo odvrnjenja strašnih nadlog, kuge v Rimu ob času Gregorija papeža, povodenj in potresov na Francoskem ob času sv. Mamerta.

2. Skupna, ali kar je ravno tisto, očitna molitev a) potrjuje našo vero, b) pomnožuje našo pobožnost, c) razširja in utrjuje medsebojno ljubezen.

a) S tem, da se zbiramo k skupni molitvi in gremo skupno v procesijah, skazujemo očitno svojo vero in kažemo, da se svoje vere ne sramujemo. S tem, da Boga očitno pred vsem svetom spoznamo, si pripravljamo milostno sodbo, da nas bo Jezus tudi pred svojim Očetom spoznal. To očitno spoznanje naše vere pa nam tudi vspeh zagotavlja in uslišanje naših prošenj, ker je Kristus sam uslišanje na to pogojo zastavil rekoč: *Vse, karkoli prosite v molitvi, ako verujete, bote prejeli!* (Mat. 21, 22.)

b) Skupna molitev pomnožuje našo pobožnost. Zgledi namreč imajo veliko moč, in to še posebno pri molitvi velja. Ako vidimo druge iskreno, goreče in pobožno moliti, nas tak zgled kar za sabo potegne, ne moremo skoraj drugače, kakor da se tudi mi z enako vnemo molečim pridružimo. Le pogledjte majhnega otroka. Ne zna še moliti, ko pa odraščene vidi, kako molijo, tudi sam svoje nedolžne ročice sklepa in z ustnicami giba, kakor da bi molil. — Ali pa če v cerkvi ali pri procesiji eden z veliko vnemo moli, se tudi drugi hitro poprimejo. In kadar po celi cerkvi pojó, se človek kar ne more več ustavljati, ampak z njimi poje.

c) Skupna molitev utrjuje in razširja medsebojno ljubezen. Če kje, gotovo posebno v cerkvi in pri procesijah kažemo, da smo otroci enega Očeta, ter bratje in sestre med seboj. Pri procesijah se prav očitno vidi, da smo, kakor sv. Avguštin tako lepo govori, vsi berači pred Bogom, da imamo vsi veliko potreb, splošnih in skupnih, pa tudi vsak svojih. Vsi smo grešniki, zato tudi vsi kličemo: *da nam zanesi, da nam odpusti!* Vsi smo ljudje in časnega živeža potrebni: toraj morajo bogati prositi, da jim Bog imetje ohrani in pomnoži, reveži, da jim Bog sreca premožnih nakloni. Vsi prosimo: *da nam sad zemlje daj in ohrani!* ker potem oboji ložej izhajajo,

premožni in reveži! Take očitne in skupne molitve in procesije nas v ponižnosti vadijo in ljubezen utrjujejo. Tu gré ali kleči reven zraven bogatega, priprost zraven učenega, kmet zraven gospoda, posel zraven gospodarja, dekla zraven gospodinje. Tu ni nič razložka, ampak vsi spoznamo, da smo pomoči potrebni; in vsakdo čuti, da zato, ker je imenitnišega stanu ali ker je premožniši, zato čisto nič več nima pravice do uslišanja! Skupna molitev pa še posebno sovrašтво odvráča in skaljeno prijaznost zopet utrdi. V tisti klopi zraven tebe kleči oni, ki te je razžalil, moli ona, ki te je razžalila; dvojica pred taboj ali precej za taboj gré v procesiji tvoj sosed, ki ti je škodoval, soseda, ki te je opravljala. Kaj bodeš pač storil? kaj storila? Oh, saj veš, da molitev tvoja in njegova, tvoja in njena nič ne velja, ako ste v sovraštvu! Če moreta za procesijo skup iti, če morete v klopi skup klečati, ali bi ne mogli tudi po poti in doma in pri delu si zopet prijazni biti?

Iz tega se toraj razvidi, da ima skupna molitev res velike prednosti pred posamezno, da nam je na več strani koristnejša in da jo Bog tudi raje in gotovše usliši. Skupna molitev tako rekoč Bogu še večjo silo dela in je podobna vojski, kateri se nič ustavljati ne more.

To je katoliška cerkev tudi spoznala in je v tem pomenu tudi svoje molitve vravnala. Skoraj vse molitve katoliške cerkve so za vse kristijane, za celo verno občino, za skupno pobožnost vravnane. — Brevir ali duhovne molitve so tako sestavljene, da jih pravilno le več skupaj more moliti. Zato so pri škofijskih in kolegijatnih cerkvah, po samostanih tako imenovani kori, kjer se korarji, duhovni in mnihi shajajo k skupni molitvi. In več ko jih je skupaj zbranih, mogočniša je molitev in veličastniši je vtis, ki ga pričujoči občutijo. Ravno tako so mašne molitve za verno skupino sestavljene in mora vsaj en strežnik pri altarji biti, da v imenu vernega ljudstva odgovarja. Tako so razne litanije za zbrano krščansko občino vravnane, sv. rožnivenec, angeljevo česčenje in druge molitve.

Če vse to, ljubi moji! prav premislite, bote tudi lahko zastopili, kako napačno, včasih celo pregrešno tisti ravnaajo, ki se nočejo ali ne marajo skupnih molitev in procesij vdeleževati. Ko bi postavim kdo rekel: Jaz vse te molitve, ki jih vi v cerkvi ali pri procesiji opravite, doma in sam pa bolj pobožno opravim, ker me nihče ne moti! mu odgovarjam, da je pa vendar ona molitev, katero skupaj opravljamo, boljša in sicer iz poprej povedanih vzrokov. Tako je tudi vedno lepše in boljše, ako zvečer skupno sv. rožnivenec molijo, kakor bi ga vsak za-se. In taka je pri drugih molitvah.

Ko so v nekem mestecu na Kranjskem v procesiji šli dežja prosit o veliki suši, se je nek gostilničar norčeval in rekel: „Meni pač na misel ne pride, da bi šel za procesijo. Kadar bodo oni dež dobili, ki so ga šli prosit, bodo tudi moje njive ravno tako pomočene, če tudi nisem šel zraven!“ Pa mož se je vendar spekel in zmotil. Mož ni pomislil, da suša ni edina nadloga, da ima Bog še druge šibe, da smo vsi v njegovih rokah, in da se mu moramo v ponižnosti podvreči. Imenovani mož je res tudi dež dobil, kadar je jel iti, kakor drugi, ali blagoslova božjega pa ni dobil. Dasiravno zelo bogat, ni imel sreče pri družini. Njegove dekleta so se nesrečno pomožile, ena pa je še pred možitvijo umrla, in mož sam si je s preobilno pijačo zgodnjo smrt nakopal!

Toraj le ponižni bodimo in pri skupnih molitvah pokažimo, da smo vsi grešniki, vsi berači pred nebeškim Gospodom. Prepričani pa tudi bodimo, da bo skupna molitev poprej in bolj gotovo uslišana, kakor posamezna; ker nas je Kristus sam zagotovil, rekoč: *Kjer sta dva ali trije v mojem imenu zbrani, tam sem jaz med njimi.* Amen.

Jan. Ažman.

Praznik vnebohoda Jezusa Kristusa.

I. Nebesa dobljena — vse dobljeno.

In Gospod Jezus Kristus je bil v nebo vzet in sedi na desnici božji.

Marka 16, 19.

Genljivi, veseli in lepi so prazniki Gospodovi in prazniki Marijini. Vsak kristijan jih mora vesel biti, kateri ima le še količkaj žive vere. Kako nebeško vesel je bil sv. božični praznik, kako nepopisljivo veličasten velikonočni praznik! In glejte, danes spet obhajamo posebno veličasten praznik Gospodov, ki mora vse z veseljem in tolažbo napolniti, veličastni vnebohod Jezusov! Kako vzvišen in skrivnosten praznik! Gotovo, že ko smo list in evangelij brali, ste se preselili v mislih tje v sveto deželo, tje na Oljsko goro, kamor je bil mili Jezus svoje učence sklical, da bi se poslovil z njimi. Sv. evangelist Lukež nam natančneje pripoveduje to genljivo ločenje Jezusovo od svojih učencev. Pové nam prav s kratkimi besedami to-le: „Jezus je peljal svoje učence venkaj v Betanijo, in je svoje roke vzdignil in jih blagoslovil. In prigodilo se je, kadar jih je blagoslovljal se je od njih ločil, se vzdignil in je v nebo šel in oblak ga je vzel spred njih oči.“

Kdo bi bil vstanu dopovedati, kako je bilo takrat učencem pri srečanju. Da bi mogel popisati njih čutila, bi moral zraven med njimi biti. Saj že nas nebeška čutila navdajajo, ko le slišimo praviti, ko se le v duhu in v mislih svojih tje preselimo. Ali se vam ne zdi, kakor bi ga videli zadnjikrat stati med svojimi, v poveličanem telesu, v nebeški milobi? Kakor ljubeznjiv oče, ki se loči od svojih dragih otrok, kakor najboljši prijatelj, ki se loči od svojih prisrčnih znancev, tako stoji zdaj mili Jezus v nebeški bliščobi med njimi in vse tako nebeško ljubeznjivo pogleduje, in vsakemu vliva nebeško tolažbo v srce; ali se vam ne zdi, kakor bi ga slišali še zmiraj besede ponavljati: „Zdaj grem k svojemu Očetu, pa ne bom vas pustil sirote, poslal vam bom tolažnika sv. Duha — tudi za vas grem stanovanje pripraviti, da boste tudi vi prišli enkrat, kamor jaz grem.“ In še med ločenjem jih blagoslavlja, — čedalje više in više se vzdiguje, zmiraj še gleda doli na svoje izvoljene, zmiraj še ima roko iztegneno čez nje — še iz višave se ozira doli na nje, in oni s solznimi očmi za njim iz nižave solzne doline gledajo — svitel oblak ga zakrije in zginil jim je izpred oči. Apostelj in učenci so še zmiraj molili in za njim gledali in potem se z velikim veseljem nazaj v Jeruzalem vrnili, pravi evangelist.

Mislím, da ga ni tako divjega, tako v ta svet zamišljenega človeka med kristijani, da bi se današnji praznik ne povzdignil v mislih nad oblake in bi ne želel v svojem srečanju enkrat tudi tje priti, kamor je naš mili Jezus šel. — Apostelj in učenci so tudi gotovo vsi to željo imeli, toda treba jim je bilo še preden na delo iti, preden pojdejo po plačilo. Preden se je ločil, jim je odkazal delo: *Pojdite po celem svetu* . . . In ko so le še gledali za Jezusom, sta dva angelja v beli obleki jih opomnila, kaj jim je storiti: *Kaj stojite* . . . Hočeta jim reči: Le hitro na delo v vinograd Gospodov, zakaj Gospod bo spet prišel, pa bo hotel sad videti, preden vas vzame v svoja stanovanja, ki jih je šel pripraviti. Kristijani moji, vse to tudi nam velja. Tudi nas bo prišel enkrat Gospod klicati v nebeška prebivališča, ako smo za nebesa delali. Na tem, preljubi! je vse ležeče! Ako nebesa dobimo, smo vse dobili, ko bi na tem svetu tudi še toliko trpeli; ako pa zgubimo nebesa, smo pa tudi ž njimi vse zgubili, ko bi bili na tem svetu tudi še tako bogati, srečni in veseli. Te dve resnici ste vredni, da jih noč in dan premišljujemo, zatoraj hočem danes o tem govoriti in še enkrat rečem: 1. Ako nebesa pridobimo, nam ne bo nič žal za vse, kar smo na svetu storili in pretrpeli za nje. 2. Ako pa zgubimo nebesa, tudi ne bo nobene tolažbe več za nas.

I. Nič ni za človeka tako hudo, kakor če mora veliko trpeti, veliko prestati, pa vidi na zadnje, da je bilo vse zastonj, brez sadu in koristi. „Rad bi še to in ono prestal in prenesel, samo da bi od tega kaj dobička imel, da bi mi kaj pomagalo“, tako navadno ljudje govorijo. Ako pa ima kdo še toliko trpeti in se truditi, pa vidi na zadnje, da njegov trud ni bil zastonj, potlej ne misli nič več na trud in trpljenje, temveč je vesel, da je le dosegel, za kar je delal. Koliko se morate vi stariši truditi in potiti za svoje otroke; koliko noči prečuti, koliko truda prestati matere, preden otroci le nekoliko odrastejo, kolikrat jih je treba učiti, opominjati in svariti. Koliko skrbi prizadene hrana in obleka in drugo, kar potrebujejo. Ako pa na stare dni stariši vidijo, da je bilo vse zastonj, da so izredili le hudobne sinove, le razuzdane hčere, ki jim zdaj le z nehvaležnostjo vračujejo in jim še potrebne hrane ne privoščijo: kako hudo je to starišem, kolikrat se morajo britko zjokati nad takimi otroci! Ako pa stariši na zadnje doživé, da jim vsi otroci čast in veselje delajo, jih ljubijo in jim strežejo: kako so zadovoljni in veseli, za nobeno stopinjo jim ni žal, ki so jo zavoljo njih storili, za nobeno kapljo, ki so jo zavoljo njih potili, za noben krajcar, ki so ga zavoljo njih izdali. Ali n. pr. če kmet ob žetvi veliko nažanje, mu ni več žal za trud, ki ga mu je pridno obdelovanje prizadejalo, vse težko trpljenje je pozabljeno, še le vesel je, da je tako vročino in težo dneva prenašal.

Pa obrnimo to na nebesa. Ako že časní dobiček človeka tako potolaži, da rad pozabi, kar je prestal, kaj hočem še le o tem reči, kar za nebesa prestopimo? O kako bomo pozabili na vse grenkosti in britkosti tega življenja, kakor hitro bomo stopili v tisto stanovanje, katero je vsacemu izmed nas Jezus šel pripraviti. O nič nam ne bo žal, da smo nekđaj doma na tihem živeli, med tem, ko se je svet v grešnem veselju radoval po dnevi in po noči; nič nam ne bo žal, da smo svoje hudo nagnenje premagovali, sami sebe zatajevali, nič nam ne bo žal, da smo težki jarem zapovedi božjih nosili, da smo si silo delali. Z veseljem bomo nazaj gledali na vse hudo, kar smo zavoljo Boga prestali, in vekomaj Boga hvalili, da nam je za tako kratko vojskovanje dal večno nezmerno plačilo.

Le ozrmo se na Jezusa, ki danes na Oljski gori zapusti svet, in tudi s svojim človeškim telesom v nebesa gré. Kaj je pač zdaj čutilo njegovo blago srce? Tri in trideset let je živel v revščini in pomanjkanju, zdaj vzame v posest vse nebeške zaklade. Namesto trsta, ki so mu ga na zemlji zasramovaje dali v roke, sprejme danes žezlo nebes in zemlje; namesto trnjeve krone, ki so mu jo na glavo

vtisnili, je danes kronan z veličastno krono nebeškega kraljestva; namesto smrti na križu, se danes vsede na desnico svojega Očeta, da sprejme vso oblast v nebesih in na zemlji. Na zemlji so ga hudobni ljudje zasramovali in zasmehovali, ali danes so mu začeli vsi nebeški duhovi in zvoljeni božji peti hvalno pesem, ki ne bo nehala na veke. Na zemlji so zavrženega morilca pred njim stavili, pa danes je povzdignjen čez vse angelje in svetnike. Bo-li danes Zveličar z žalostjo nazaj mislil na prestano trpljenje? mu bo li žal za to, kar je prestal v odrešenje revnega človeškega rodu? O ne, marveč z veseljem misli nazaj na tisto trdo pot, katero je skoz 33 let s solzami in s krvavimi kapljami namakal. Hotel je tudi še svoje petere rane na telesu saboj vzeti, da bi nam pokazal, koliko veselje mu je spomin na prestano trpljenje!

Pa Jezus danes ni sam šel v nebesa, temuč spremljali so ga vsi svetniki stare zaveze, ki so do zdaj v predpeklju zdihovali in hrepeneč pričakovali tega dneva. Z Jezusom v nebesa sta šla Adam in Eva, ki sta ves čas svojega življenja ojstro pokoro delala. Z Jezusom je šel v nebesa Job, ki je na zemlji toliko bolečin in nesreče potrpežljivo prestal. Z Jezusom je šla v nebesa sv. Makabejska mati s svojimi sedmimi sv. sinovi, ki so vsi raje umrli, kakor bi bili postavbo božjo prelomili; z Jezusom je šel v nebesa sv. Janez Krstnik, ki je tako spokorno živel in nazadnje raje glavo dal, kakor nečistniku Herodu resnico zamolčal; z Jezusom je šla v nebesa čista Suzana, nedolžni Jožef, ki sta v najhujših skušnjavah vendar čistost rešila; z Jezusom je v nebesa šel njegov sv. rednik Jožef, ki je na zemlji toliko revščine in težav prestal; sv. Dizmas, ki je še zadnjo uro odpuščenje zadobil. Šlo je zadnjič z Jezusom v nebesa še veliko tisoč drugih ljudi iz stare zaveze, ki so trpljenje in križe iz ljubezni do Boga prenašali in po postavi živeli. Njih imena so v nebesih zapisana, čeravno vseh ne vemo.

Ali menite, da je med vsemi temi zveličanimi v nebesih le en sami, da bi se zdaj kesal, ker je na zemlji toliko prestal za Boga? O ne! gotovo nobeden se ne kesal, da se je hrabro vojskoval in zmagal, vero in čednost ohranil.

Vprašajmo pa tudi one milijone in milijone svetnikov, ki so v novi zavezi šli za Jezusom v nebesa, ali so se kdaj pokesali, da so se na zemlji tako zatajevali, toliko reči si odrekli, da so bili tako varni v skušnjavah, tako stanovitni v molitvi, tako radodarni revežem, tako zmerni v jedi in pijači, tako priprosti v obleki, tako goreči in ostri v pokorjenji; ali se kaj kesajo, da so raje življenje dali, kakor vero

in čednost zgubili? Vsi aposteljni, mučenci, spoznovaleci, spokorniki, nedolžni mladeniči, čiste device, vsi bi odgovorili s prerokom: *Radujemo se, ter se veselimo vse svoje dni, veselimo se dni, ko smo bili ponižani in let, ko smo gledali nesrečo.* (Ps. 89, 14. 15.) O vsi bi rekli, kakor sv. Janez od križa, ko se je po smrti sv. Tereziji prikazal in rekel: *O srečna pokora, ki si mi tako in toliko veličastvo zaslužila!* Ne, ljubi moji, nič nam ne bo žal, kar smo tukaj zavoljo Boga storili in pretrpeli, ako nebesa dobimo.

II. Pa tudi nobene tolažbe ne bo za nas, ako nebesa zgubimo; nič nas ne bo utolažilo, kar smo na zemlji vžili! Kaj nam pomaga vse veselje, vsa sreča tega sveta, če pa pri tem nebesa zapravimo? Živel je nekikrat kralj, Salomon po imenu, kateri je bil, kar časno zadeva, gotovo najsrečniši človek na svetu. Toliko bogastvo je imel, da nobeden kralj pred njim ne za njim toliko. Vse veselje je imel, kar si je le poželego njegovo srce, kar so oči požezele, je imel, srečnišega si pač človeka ne moremo misliti na svetu. Toda kakšen konec je imela njegova sreča? Oh ravno ta velika sreča njegova je bila njemu v pogubo. Pozabil je na Boga, jel je malikovati in razuzdano živeti — in žalosten je bil njegov konec. Če je bil toraj ta kralj na veke pogubljen, kakšno tolažbo mu morejo dati vsa njegova bogastva in lepote v peklu? Ko je videl, kako je današnji dan Jezus spremljan od nebeških angeljev in obdan z izvoljenimi stare zaveze častit v nebesa šel, on pa je moral ostati na kraju trpljenja, s čim se bo pač tako bogati in srečni Salomon tolažil? Kaj mu zdaj vse pomaga? Nič ga ne more tolažiti, zgubil je nebesa in s tem je zgubil vse. Oh, znabiti, da preklinja zdaj svoje bogastvo, in svetne veselice, ki so ga od Boga odvrnile, želi si gotovo, da bi bil raje v revščini in sramoti živel, da bi le večnega veselja ne bil zgubil.

Ali kaj je pomagalo bogatinu evangelijskemu, da se je oblačil v najdražji škrlat in najtanjše platno in vsak dan preobilne pojedine imel? Kaj mu je pomagalo, da je pustil ubozega Lazarja pred vratmi stati, mu še ostankov od svoje mize ni privoščil? V pekel je bil pokopan, pravi Jezus in tam trpi neizrekljive bolečine, med tem ko je Lazar današnji dan lahko z Jezusom v nebesa šel. Nič, kar je na zemlji vžil, ga ne more zdaj tolažiti. Le kaplenco vode prosi, pa še te majhine tolažbe ne bo imel vekomaj.

O, ko bi mogli danes vprašati vse pogubljene v peklu, s kakšnim srcem se danes spominjajo na grešno veselje tega sveta, kaj pač mislijo, ko vidijo, da vsi, ki pobožno in zdržno živé, k Jezusu v nebesa gredó, gotovo bi nam odgovorili (kakor beremo v sv. pismu): *Ti so, ki*

smo jih nekdaj imeli v smeh in zasramljiv pogovor. Mi neumni... Utrudili smo se na potu hudobije in pogubljenja, in smo hodili po težavnih potih, za pot Gospodovo pa nismo vedeli. Kaj nam je prevzetnost pomagala? ali bahanje z blagom, kaj nam je prineslo? nobenega znamenja čednosti ne moremo pokazati, temveč v svoji hudobiji smo poginili. (Mat. 5.) Glejte, toževanje in prazno kesanje, — to je edina tolažba, katero imajo še od svojega nečimernega razveseljevanja in grešnega vživanja, s katerim so si nebeško veselje zapravili.

O, da bi si mi te resnice prav premislili in k srcu vzeli, zlasti tisti, kateri že več časa nič družega ne iščejo, kakor svetnega veselja, kako bi bolj svojemu poželenju stregli. Zmiraj bliže se nam pomika tisti trenutek, ko bomo tudi mi rekli: „Zdaj-le smo nebesa dobili — vse dobili — ali pa — oh, strah me je izgovoriti — zdaj-le smo nebesa zgubili, — oh, zdaj-le smo vse zgubili — oh vse — za vselej — za vekomaj! Takrat, preljubi! na sodni dan — takrat vam ne bo nič žal za vse, kar ste pretrpeli in storili za Boga, ampak z veseljem se boste spominjali v nebeških stanovanjih svojih hudih dni in vekomaj bote Boga hvalili za slavne svoje zmage!

Pa s čem se bodo tisti tolažili, ki so nebo zapravili in si večno trpljenje nakopali? S čim se boš tolažil ti nečistnik! ki hočeš strupeni kozarec razuzdanega veselja izprazniti? Poglej tudi ti danes za Jezusom! Kako te mora vest zaskleti, če se spomniš, da drugi nedolžni in čisti pojdejo z Jezusom v nebesa, ti boš pa zavržen in trpeti moral milijon in milijonkrat večje trpljenje, kakor pa si na zemlji nečistega veselja vžil? O zapusti svojo pot, spreobrni se, pomisli, kaj pravi sv. Pavel: *Noben nečistnik...* S čem se boš tolažil, ti pijanec in zapravljivec, v peklu, če zdaj svojega veselja le v močni pijači in zapravljanju iščeš? Kako ti bo srce očitalo, ko boš moral gledati, da reveži, ki so bili na zemlji lačni in žejni, pridejo z Jezusom Kristusom v večno veselje, ti pa pojdeš v kraj pogubljenja večno lakot, večno žejo trpet! O spokori se in pomisli besede sv. Pavla: *Pijanec ne bode videl nebeškega kraljestva.* S čim se boš tolažil, ti skopi in goljufivi človek, ki si le pozemeljsko premoženje skup grabil in z goljufijo in tatvino ga množil? Kako ti bo hudo videti, da tisti, ki so pomanjkanje trpeli na svetu, pojdejo z Jezusom Kristusom v nebeško veselje, ti pa boš za svoje brezštevne krivice večne kazni trpel? O spreobrni se, daj nazaj, kar ni tvojega, in pomisli, da kdor je s krivičnim blagom obložen, ne pojde v nebeško kraljestvo. S čim se boš tolažil ti sovražni človek, ki imaš zdaj veselje nad tem, da

bližnjemu življenje greniš; imaš veselje, če mu s hudim govorjenjem moreš škodovati — ali zapomni si, tvoja vest te bo pekla, ko boš videl, kako veselo pojdejo z Jezusom v nebesa vsi tisti, ki so bili po nedolžnem preganjani in obrekovani, ti pa boš izroččen večnemu trpljenju? O spokori se in pomisli, da v nebesih je kraj miru in ljubezni, za sovražno srce tam prostora ni. S čem se boš tolažil, te še enkrat vprašam, ti brezbožni zapeljivec nedolžnosti, ki kakor umazan, črn satanov najemnik v temi okrog laziš in brodiš ter najgrše reči govoriš in delaš? Vprašam te, ali boš mogel še obstati, kadar boš gledal, s koliko radostjo pojdejo z Jezusom v nebesa tisti, ki so svojo in drugih nedolžnost obvarovali, tebe pa bodo tvoji lastni in tuji grehi v globočino spodnjega pekla vrgli? O spokori se in popravi, kar se še dá; zakaj zapeljivcem Jezus ni šel pripravljat stanovanja v nebesa, pač pa je rekel, dokler je na svetu živel, to strašno besedo: *Gorjé tistemu, ki katerega teh malih pohujša . . .*

In tako bi vam lahko še več nadalje našteval, pa upam, da ni nobenega tukaj med vami, da bi ne bil že sklenil v svojem srcu, zapustiti grešno pot in si zanaprej nebesa služiti. Ako pa je kateri, da bi ne bil še prav nič sklenil za nebesa, ga vprašam: ako se nisi odločil za nebesa, odločil si se za pekel, ako nisi sklenil živeti za zveličanje, sklenil si živeti za pogubljenje! Brez sklepa naj nobeden od tod ne hodi. Kje je tisti nesrečni človek, da njegovo dušo s krvavimi solzami objokujemo in pri sv. rešnji Krvi Jezusa Kristusa zarotimo, naj prej ne zapusti tega sv. kraja, dokler se ne odloči tudi za nebesa. Pa zanesem se, da ste storili že v svojem srcu najboljše sklepe za nebesa. Ali smem, preljubi bratje in sestre, te vaše dobre sklepe danes pri najsvetejši daritvi Jezusu darovati? Kaj ne, da mu smem tudi v vašem imenu tako-le reči: „Glej, ljubeznjivi Jezus, ki si na današnji dan šel pripravljat nam stanovanja v nebesih, glej, mi tvoji služabniki in služabnice smo sklenili grešno življenje zapustiti in tebi služiti. O Jezus, povzdigni svojo vsegamogočno roko in blagoslovi nas, kakor si učence blagoslovljal, gredé v nebesa, da bomo spolnili te dobre sklepe, da nam pokora in dobra dela nebesa odpró, da nas, kadar zopet prideš, najdeš pripravljene. Amen.“

2. Kaj nam nebeška vrata odpira, kaj zapira?

Kdo bo šel na goro Gospodovo, kdo
bo stal na njegovem svetem kraji?

Ps. 23.

Sedanji teden se imenuje križev ali prošnji teden; v ponedeljek, torek in sredo so procesije, pri katerih se sveti križ nese spredaj, zato križev teden; ljudje pa molijo in pojejo litanije vseh svetnikov in druge molitve in prosijo Boga za odvrnenje nesreč in za blagoslov na njih polju, zato prošnji teden. Te procesije je vpeljal leta 469 sv. Mamert, škof Vienski na Francoskem. Vsakovrstne nesreče so razsajale po njegovi škofiji, kuga, slaba letina, požari; da bi Bog te nesreče odvrnil, je vpeljal v svoji škofiji te procesije, ki so se kmalo razširile po vsem svetu. Dandanes pri teh procesijah prosimo Boga, da bi nas obvaroval kuge, vojske, lakote in da bi blagoslovil naša polja. Obhajamo jih ravno pred Kristusovim vnebohodom, kakor da bi hotli Jezusu ravno pred njegovim odhodom naročiti vse svoje potrebe, da jih nese v nebesa svojemu in našemu Očetu.

Danes, ljubi moji, pa obhajamo praznik Jezusovega vnebohoda, s katerim končamo velikonočno dôbo. Ali ste zapazili, kaj se je ravnokar zgodilo? Cerkvenik je po svetem evangeliji velikonočno svečo ugasnil v znamenje, da neha sedaj velikonočna dôba in podoba vstalega Jezusa je tudi ravnokar z altarja odnesel v spomin, da ta vstali Jezus je šel v nebesa. Današnji list nam pripoveduje, kako se je to zgodilo in tudi pové, da so aposteljni vsi žalostni gledali za njim. Kristijani, jaz mislim, da bi bilo tudi za nas koristno, če bi povzdignili svoje oči kvišku proti nebesom, če bi na svojo pravo domačijo mislili. Utegnile bi nam potem priti take misli, kakoršne so tudi kralja Davida navdajale, takrat, ko je zdihnil: *Kdo bo šel na goro Gospodovo, kdo bo stal na njegovem svetem kraji?* Če hočemo na to vprašanje kralja Davida sploh odgovoriti, moramo reči, da jih prav veliko zgreši pravo pot na goro Gospodovo, *zakaj obširna so vrata in široka je pot, ki pelje v pogubljenje in veliko jih hodi po nji; pa kako tesna so vrata in kako ozka je pot, katera pelje v življenje in malo jih je, ki po nji hodijo.* (Mat. 7.) Tako nas Kristus sam uči in nas opomina, naj si prizadevamo priti skozi tesna vrata.

Toda kaj moramo storiti in česa se varovati, da bomo prišli skozi ozka vrata? Jaz odgovorim: Vse moramo opustiti, kar vrata nebeška zapira in vse storiti, kar jih odpira. Sedaj pa nastane vpra-

šanje: 1. kaj nam vrata nebeška zapira, 2. kaj pa odpira? Odgovor na te dve vprašanji bo zapopadek moje pridige.

I. Kaj nam vrata nebeška zapira? Tu moramo delati razloček, ker nekatere reči nam nebesa zapirajo le za nekoliko časa, druge pa za večno. Za nekoliko časa nam najprej vrata v nebesa zapirajo:

1. mali grehi. Mali grehi nas sicer ne naredé sovražnike božje, vendar pa Boga tudi žalijo. Oni nam ljubezni božje ne vzamejo, vendar pa po njih ljubezen božja omrzuje. Človek, ki male grehe doprinaša, sicer ne zapusti Boga, pa se vendar oddalji od njegovega očetovskega srca. Mali grehi sicer niso smrt naše duše, pač pa dušo bolno naredé in njeno lepoto otemné. Največje hudo je sicer smrtni greh, vendar za smrtnim grehom je največje hudo mali greh in če nas tudi nebes ne oropa, nas pa vendar zadržuje, da v nebesa kmalo priti ne moremo. Ker dobro vemo, da nič nečistega ne pojde v nebeško kraljestvo, vemo tudi to, da morajo madeži malih grehov poprej biti zbrisani, preden se nam bodo vrata nebeška odprla. To očiščevanje, če se ne zgodi v življenji, se mora zgoditi v vicah. Tam v vicah nas bo ogenj tako dolgo žgal, da bomo, kakor zlato v ognju, vsi čisti postali, in potem se nam bodo vrata nebeška odprla.

2. Vrata nebeška nam drugič tudi to zapira, da se milosti božjih ne poslužujemo in Boga ne ubogamo, kadar nas kliče! Kakor veste, nam je milost božja za zveličanje neobhodno potrebna. Vsaki trenutek, vsako dobro nagnenje je milost božja; milost je za tega zdravje, za onega bolezen, za tega bogastvo, za družega revščina; te moramo dobro obračati, to so talenti, s katerimi moramo kupčevati, da bomo toliko popolni postali, kakor nas Bog imeti hoče. Če se pa človek teh milosti noče posluževati, če jih zanemari, bo moral odgovor dajati, in tako dolgo ne bo šel v nebeško kraljestvo, dokler do zadnjega vinarja poplačal ne bo, to je, dokler božji pravici v vicah ne bo zadostil.

Ravno tako se bo zgodilo tistim, ki se ustavljajo božjemu prigo-varjanju, ker Bog zmiraj po notranjem glasu človeka odvrta od greha in ga napeljuje k dobremu. Če pa Boga nočeš poslušati in ga ne ubogati, kadar le tvojo srečo želi, potem boš moral zavoljo te malomarnosti se zagovarjati in vrata nebeška ti bodo zaprta ostala tako dolgo, da se boš zadosti spokoril.

3. Tretji zapah pri nebeških vratih je tako imenovani stari dolg. Pri spovedi se grešniku odpuščajo vsi grehi in tudi večne kazni; včasih, če je kesanje res zelo veliko, Bog tudi časne kazni

odpusti, kakor se je zgodilo pri desnem razbojniku. Pri navadnih kristijanih pa se večidel ne nahaja tako veliko kesanje nad grehi in tako tudi po dobro opravljeni spovedi časne kazni še ostanejo, katere morajo potem tukaj ali tamkaj trpeti. Če smo toraj v mladosti ali sploh v poprejšnjem življenju veliko grešili, pa še malo se pokorili, imenujem jaz to stari dolg, katerega moramo poravnati, preden se nam bodo vrata nebeška odprla. In da bi ta dolg prej poravnali, da bi nam ne bilo potreba tako dolgo v vicah trpeti, zato se goreče sedaj poslužujmo odpustkov, ker s temi moremo za svoje grehe zadostovati, poprimimo se z veseljem vseh taci pobožnosti, katere so z odpustki sklenene.

Toraj mali grehi, zanemarjenje milosti božje in stari dolg, te tri reči nam nebesa za nekoliko časa zapirajo. Hočem vam pa še dva zapaha imenovati, katera človeku nebesa za zmiraj zapreta.

1. Pomanjkanje vere je prvi. *Kdor ne veruje, ta bo pogubljen.* (Mark. 16.) Te strašne besede je Jezus sam izgovoril, on ki je bil tako mil in dobrotljiv. Kdor ne veruje, bo pogubljen. Te besede so pa tudi resnične, ker nebo in zemlja bota prešla, božja beseda pa ne bo prešla. Toraj kdor ne veruje v Boga, v sv. Trojico, sploh ne vsega, kar nam je Bog razodel, kar nas je Jezus Kristus učil in kar nam sv. cerkev verovati veleva, temu se v večnosti ne bodo odprla nebeška vrata. Noben človek, noben angelj, še neskončno pravični Bog jih ne more odpreti.

2. Kaj pa še vernemu kristijanu nebesa za zmiraj zapre? Kristijani, Bog je dal vsakemu človeku prosto voljo. Ker imamo prosto voljo, moremo biti dobri ali pa hudobni, kakor hočemo. Kdor hodi po ozki poti proti nebesom, se zamore obrniti na široko in narobe. Tako se je že sto in tisočkrat primerilo, da so ljudje leta in leta nedolžno in pobožno živeli, pa potem Boga zapustili in v pogubljenje se pogrezni; pa se je tudi sto in tisočkrat primerilo, da so hudobni ljudje s pomočjo božjo hudobna pota zapustili in daljno svoje življenje Bogu posvetili. To prostost za dobro ali slabo ima človek tako dolgo, dokler je popotnik tu na svetu; ko dospè do svojega cilja, ko pride do večnosti, neha biti popotnik, skušnja je končana, on dobi plačilo za svoje delo. Kakoršen je toraj človek takrat, ko zadnjikrat zdihne, ko zadnjikrat sree njegovo udari, tak ostane potem celo večnost. *Kamor drevo pade, tam tudi obleži,* pravi sv. pismo.

Če človek v smrtni uri en sam, še ne zbrisani smrtni greh nad seboj ima, dobi v večnosti nebesa zaprta, in sicer tako trdo so zaprta, da jih nobena človeška, ne angeljska moč odpreti ne more. Naj bo

takrat taki nesrečni človek, ki se sedaj priložnosti k poboljšanju noče poslužiti, še tako milo klical: *Gospod, Gospod!* vedno bo dobival odgovor: *Jaz te ne poznam!* Kristijani, kateremu izmed nas bo smrtni greh branil v nebesa? Ah, vsim takim, kateri božje in cerkvene zapovedi prelomljujejo, kateri so krivi poglavitnih ali drugih grehov! In koliko je tacihi kristijanov? Moj Bog, silno veliko jih je, ki čisto nič ne mislijo na spreobrnjenje.

II. Sedaj vam pa hočem še kratko povedati, kaj nam nebeška vrata odpira.

1. Prvi ključ do nebeških vrat so dobra dela, in to so dela pokore, ali tudi dela usmiljenja. Če si potrpežljiv v bolezni, v križih in težavah, če se premagaš v jedi, pijači, v spanji, govorjenji in če ti vse to storiš v pokoro za svoje grehe, ali da bi Bogu dopadel in nebesa zaslužil, ti bo Bog to vse res tudi v nebesih poplačal. Posebno nam pa nebesa odpirajo dela krščanskega usmiljenja. Kdor bližnjemu obilo dobrega stori, temu bo Bog podelil milost, da bo tako živel in tako umrl, da se mu bodo nebesa odprla: *Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo dosegli.* Opomnim vas na to, kar o miloščini pripoveduje sv. pismo; ona pokrije in zbríše naše pregrehe in zapira pekel, zlasti vas opomnim na to, kar bo sodnik izvoljenim in pogubljenim rekel sodni dan: *Pridite vi blagodarjeni mojega očeta . . .* Če hočete toraj dober pripomoček za nebesa imeti, radi bodite usmiljeni, radi bližnjemu v njegovi potrebi pomagajte.

2. Drugi pripomoček nebeška vrata si odpreti je molitev. Že prepričanje lastne nezmožnosti in obilne potrebe, v katerih se znajdemo, nas priganjajo k molitvi; vsi učeni in sveti ljudje so prepričani, da se ne more nobeden spreobrniti, nobeden tudi stanoviten ostati, da se toraj ne more tudi nobeden zveličati, kateri ne moli. Sv. Krizostom pravi: *Brez molitve je človek kakor mesto brez ozidja, brez orožja, sovražniki ga bodo lahko zmogli.* Bog sam nam tako zatrduje, da nas hoče uslišati, in nam v naših potrebah pomagati. Kristus pravi: *Prositate, in se vam bo dalo, trkajte in se vam bo odprlo,* in zopet pravi: *Do sedaj niste ničesa prosili in ničesa prejeli. Karkoli bote očeta . . .* Ali zamoremo potem še dvomiti, da nam bo Bog vse dal, kar za naše zveličanje potrebujemo, če ga le prav za to prosimo? Da bi pač spoznali, koliko moč molitev ima, gotovo obilo zakladov za dušo in telo bi si potem pridobili sebi in drugim. Marsikateri zgubljen sin, marsikatera nezvesta hči bi se že bila na pravo pot nazaj obrnila, če bi mati posnemala sv. Moniko, katera je 18 let za zgubljenega Avguščina molila. Naposled je bila uslišana, njen sin

je velik svetnik postal, ki sam mogočnost molitve tako zelo preslavlja. Če toraj, kristijan, hočeš v nebesa priti, pridno moli.

3. Najbolj gotovi ključ do nebes pa je Jezusova presveta Kri. Dobra dela in molitev nam grehov ne odpuščajo naravnost. O krvi Jezusovi pa pravi sv. pismo, da *nas očisti vsacega greha*. (I. Jan. 1, 17.) Ta presv. Kri pa nas očisti najprej pri sv. pokori. Kristijan, če ne boš rad k spovedi hodil, ne boš prišel v nebesa; pa ne samo takrat pojdi k spovedi, kadar imaš smrtni greh nad saboj, ampak tudi sicer, ker potem ti posvečujočo milost božjo pomnoži, ti smeš zmiraj več upanja do nebes imeti. Drugič se pa prav tesno zedinimo z Jezusovo krvjo pri sv. obhajilu, svoje meso hoče Jezus zediniti z našim mesom, svojo kri z našo krvjo, svoje srce hoče zediniti z našim srcem, kakor pravi sv. Bonaventura. Ah, koliko je kristijanov, ki nimajo nobenega hrepenenja po sv. obhajilu, kateri to odkladajo od velike noči do velike noči. To je slabo znamenje za njih zveličanje. Blagor pa njim, ki so z Jezusom v sv. obhajilu tesno zedinjeni v življenju in smrti; oni imajo zlati ključ do nebeških vrat.

In če zopet vprašamo: Kdo bo šel na goro Gospodovo, sedaj zamoremo odgovoriti: Tisti, kdor se varuje majhnih grehov, kdor milosti božjih ne zanemarja, kdor stari dolg skuša odstraniti; kdor trdno veruje, kdor ljubezni ne zgubi z smrtnim grehom, kdor dobro dela in rad moli, kdor pogosto vredno sv. zakramente prejema: ta bo stal na njegovem svetem kraji in bo s Kristusom prebival v hiši nebeškega Očeta. Amen.

Sim. Zupan.

Šesta nedelja po veliki noči.

I. Cerkveno leto. — XXIII. Štirje značilni dnevi v življenji Gospodovem.

Zgled sem vam dal, da ravno tako, kakor sem jaz vam storil, tudi vi storite.

Jan. 13, 15.

Sami smo ostali: Učenika in Odrešenika našega ni več med nami. Minul je praznik vnebohoda Gospodovega in Kristus, ki je šel častiljiv v nebesa, sedi na desnici Očetovi, ker: *Gospod je rekel mojemu Gospodu: Sedi na mojo desno stran, dokler ne položim sovražnikov tvojih tvojim nogam v podnožje*. — Sami smo ostali, vendar nam žalost ne greni življenja, ker ljubimo Jezusa v veličastvu

njegovem, ki sam pravi: *Ko bi me ljubili, veselili bi se, da grem k Očetu.* (Jan. 14, 28.) Veseli smo, ker gledamo Gospoda v zasluženi slavi v nebesih, veseli smo, ker tudi po svojem vnebohodu ostane Izveličar Emanuel to je: Gospod z nami; tudi po svoji ločitvi biva med nami in skrbi za nas. Lepo nam to naznanja danes sv. cerkev v mašnih molitvah z besedami sv. Janeza: *Oče, one, katere si mi izročil, varoval sem, dokler sem bil med njimi, aleluja, zdaj pa pridem k tebi; ne prosim te, da bi jih vzel s tega sveta, ampak da jih varuješ hudega, aleluja, aleluja!* (Commun.)

Končal je tedaj Jezus svoje življenje na zemlji, končal slavno in čudovito, kakor se spodobi Bogu, dvignil se je v lastni moči nad oblake v nebesa, a ne le zavoljo sebe, marveč tudi zaradi nas, da nam prostor pripravi. Kristus Gospod, glava naša, je v nebesih, mi udje njegovi smo še na svetu raztreseni, naš namen bo dopolnjen ko se vsi udje združijo v nebesih v skrivnostnem povelčanem telesu, čegar glava je Kristus, tedaj še-le se konča praznik vnebohoda. — Ozrimo se toraj danes v osmini zadnjega praznika Gospodovega v cerkvenem letu še enkrat v življenje Kristusovo na zemlji; življenje njegovo bodi življenje naše, da bo kedaj tudi slava njegova naša slava!

1. Solncu smemo primerjati Kristusa in solnčnemu teku življenje Kristusovo. Solnce razsvetljuje in ogreva silne svetove, ono jim daje življenje, solnce je mirno samo v sebi, krog njega pa se sučejo neizmerni svetovi. Tako tudi Kristus, naš Bog. Zato pravi sv. pismo: *V solncu je postavil svoj šotor in solnce gre kakor ženin iz svojega bivališča, veseli se kakor velikan, ki teče po potu. Od skrajnega neba je njegov izhod in do skrajnega neba je njegov tek.* (Ps. 18, 6. 7.) Res ženin zaželeni nam je Izveličar naš, ki je prišel velikan, Bog sam, iz bivališča svojega od skrajnega neba, iz neskončne večnosti, ki je pretekel pot človeškega zemeljskega življenja in se vrnil zopet do skrajnega neba v večnost, On nespremenljivi, v katerem živimo se gibljemo in smo. Pač ni čuda, da: *Nebesa pripovedujejo slavo božjo in dela njegovih rok oznanjuje nebes; dan dopoveduje dnevu in noč daje noči na znanje . . . po vsi zemlji se razlega glas in njih besede do konca sveta.* (Ps. 18, 2. 3. 5.) V solnce gledati skoro ne moremo, preslabe so človeške oči, zato se raje oziramo po hribih in dolinah, po tratih in logih, katere solnce obseva in ogreva. Kristusa Boga gledati, spoznati, zato so premotne naše duhovne oči, a Kristusovo življenje na svetu, kjer je živel človek, tedaj nam enak,

to je pristopno našim očem in to si natančneje oglejmo danes zadnjo nedeljo pred binkoštni v glavnih potezah.

Štirje dnevi so značilni v življenji Gospodovem: Božič, Veliki petek, Velika nedelja in vnebohod Gospodov.

a) Božič nas opominja Kristusovega prihoda na svet. — Doba pred Božičem celih 4000 let je adventna doba; čas hrepenenja, pričakovanja in pripravljanja na rojstvo Jezusovo — to je zarija, ki napoveduje solnca prihod, cerkev nas te dobe spominja vsako leto v adventu in ž njo smo se tudi mi zadnji advent pripravljali na rojstvo Kristusovo na veseli Božič. Božični prazniki izpolnijo želje sveta, oblaki rosijo pravičnega in zemlja dá svoj sad.

Božiču sledi doba skritega življenja Jezusovega. Skrito je bilo njegovo mladostno življenje, ker zelo malo vemo iz mladosti Gospodove. Dvojno sporočilo pa se mi zdi posebno važno tudi za sedanjo mladino. O mladem Jezusu namreč beremo, da je šel 12 let star s svojimi stariši v Jeruzalem na velikonočne praznike, kjer je v deležu svojega Očeta, v tempeljnu, ostal cele tri dni. — Da bi bil pač Jezus v tem vzornik in vzgled naši sedanji mladini! Posvečevati nedelje in praznike Gospodove nam tudi še sedaj veleva božja in cerkvena zapoved. Toda kako jih posvečujejo kristijani dandanes, kako jih posvečuje krščanska mladina? Ali si ne izbira mladina uprav nedelj in praznikov, katerih ne posvečuje Bogu in dobrim delom, marveč satanu in grehu? Že prve ure nedeljske skrunijo se z razuzdanim vasovanjem in junačenjem in kakor strašila vračajo se mladi ljudje domu od svojih krivih potov, ko v farnem zvoniku vabi zvon vernike k prvi službi božji. — In potem čez dan: kakošno je obnašanje v cerkvi in zunaj cerkve, kako se s pivci polnijo gostilnice med službo božjo; in popoldne po krčmah škripači, dir in daj, poštenja pa in zdravja in zvestobe in nedolžnosti je vedno manj med mladino našo. — Jezus dvanajstletni, odpusti ji te grehe in dodeli ji milost in moč, da z naprej posvečuje dan Gospodov!

In zakaj mnogi mladi ljudje tako živé? Zato ker ne poznajo in ne posnemajo druge čednosti, ki se kakor dragocen biser sveti v mladosti Jezusovi, to je pokorščina njegova. *Bil je pokoren svojim starišem.* To je kratka, a zlata beseda, katero bi želel z gorečim železom kakor pečat vtisniti v srca vseh, posebno mladih kristijanov. — *Pokorščine hočem in ne darov,* ta beseda božja velja posebno tudi mladini, pokorščine do starišev, do duhovnov, do predstojnikov, ki so namestniki božji. Toda poglej in vprašaj, kako je s pokorščino pri odrasli mladini, in žalost, groza in strah bodo napolnjevali tvoje

srece. Odrasli otroci ubogajo, kolikor sami hočejo, oni so večkrat starišem palica ne v podporo, ampak za bič, ki jih zaslužen in nezaslužen bje na stara leta. In rado se godi, da kolikor obilnejše Bog siplje mladini svoje darove, toliko bolj ga žali z nepokorščino in dogaja se še vedno na svetu, kar se je naklonilo sv. Antoninu.

V njegovem življenji beremo namreč nastopno znano prigodbo. Gredeč neko nedeljo po mestu, pride Antonin do revne hišice in vidi nad njo angelje v velikem veselju. Stopi v hišico, da bi spoznal, kaj je vzrok tej čudoviti redki prikazni. V hiši najde ubogo vdovo s tremi hčeramí pri trdem delu; slaba obleka, pomanjkanje vsega pobišja, vse je kazalo, da tu vlada kruta revščina. Vendar pa so obili obrazi prebivalcev videti veseli, tudi z malim zadovoljni in vdani v voljo božjo, posnemali so skrito življenje Jezusovo. Usmiljenega škofa gane tolika revščina in v svoji apostolski ljubezni bogato obdaruje vdovo in hčere in jih tudi pozneje ne pozabi. Toda kaj se zgodi? Čez nekaj mesecev gre zopet memo one hiše in vidi, kako se nad njo radujejo hudiči namestu angeljev, katere je videl tukaj prvokrat. Čudi se in strmi, od kod taka sprememba. Vstopi v sobo, toda v hiši je vse spremenjeno: matere in hčeri ne najde pri delu in samih, ampak vesela družba je v hiši zbrana, ki igrajo in plešejo in namesto dobrih pobožnih knjig vidi na mizi le malopridne, zapeljive knjige.

Ko bi bili, predragi, zaradi svetosti tudi mi tako dragi obličju Gospodovemu, zapazili bi tudi, kako dandanes rajajo hudobni duhovi nad mnogimi hišami, kjer se zbira samopašna, nepokorna in razuzdana mladina ter zapravlja svoje dušne in telesne darove, katere ji je naklonil Bog v svoji očetovski milosti. — Da bi pač mladina posnemala mladega Jezusa v njegovem skitem življenji! Zato Boga vsi prosimo in se trudimo tudi sami!

b) Veliki petek je vrhunec ponižanja Kristusovega na zemlji, je vekovita priča, da je bil Jezus svojemu nebeškemu Očetu pokoren do smrti, do smrti na križu. Veliki petek nas prav živo spominja, da je prišel Kristus na svet, da daruje Očetu samega v spravi dar in s tem svojim neskončnim darom izmiri človeka z Bogom; veliki petek nam posebno živo kaže veliko, neskončno njegovo ljubezen. Da bi ne pozabili na njo, postavil je nekrvavo daritev sv. maše, pri kateri se vsak dan vrše iste skrivnosti, isto čudo ljubezni božje, kakor se je godilo na sv. križu. — Veliki petek nam kaže, da je na svetu tudi naše življenje podobno življenju Jezusovemu, da bodi tudi naše življenje vedno darovanje v spravo za grehe in v slavo božjo. Križ Kristusov, ki je bil zasajen veliki petek na gori mrtvaških glav, budi nam v spomin besede Jezusove: *Kdor hoče moj učenec biti, zatáji sam sebe, zađeni vsak dan svoj križ in hodi za menoj!* — *Vzgleđ sem vam dal, da tudi vi tako storite, kakor sem jaz storil.*

Radi zato, predragi kristijani, mislimo na veliki petek, radi pre-mišljajmo trpljenje Gospodovo, ker v ranah Kristusovih najde človek v vseh zadevah in stiskah svojega življenja najvarnejše zavetje. Tu najde pravični kristijan tolažbo in pomoč, ako mora krivico trpeti; on ne bo tožil nad previdnostjo božjo, ker rane Kristusove mu pričajo, koliko je moral najpravičnejši, solnee pravice, trpeti v tem solznem domu. Tu najde grešnik studenec, ki mu zbríše tudi najhujše pre-grehe, tu najde razžaljenega Očeta, ki z nepopisno ljubeznijo sprejme izgubljenega sina, ki se skesan vrača v rojstno hišo, tu dobi pomoč-nika, ki v novih skušnjavah stoji slabotnemu človeku na strani ter ga varuje novih zmot in novih grehov. Rad toraj prebivaj pod križem Kristusovim, kjer pojenjujejo strasti, kjer se človek uči umirati s kri-žanim Jezusom, da po kratkem počitku v hladnem grobu vstane z Gospodom častitljiv iz groba ter poveličan obhaja svojega vstajenja dan, svojo veliko nedeljo.

c) In velikonočna nedelja, to je tretji posebno znameniti dan v življenji Jezusovem. V tem prazniku nam Jezus posebno kaže, da je on edinorojeni Sin Boga Očeta, da je pravi Bog, kateremu se ni treba vklanяти natornim zakonom, ker je stvarnik nature. Kristus je naš Bog večen in nespremenljiv, to je nauk velikonočnih praznikov, Bog, ki je življenje samo in toraj ne pozná smrti. In vera, da je Kristus pravi Bog, ta je podlaga naši veri. Saj pravi sv. Janez: *Kdo je, ki premaga svet, kakor kdor veruje, da je Jezus Sin božji*. V tej veri utrjen, pravi sv. Pavel: *Vem, komu sem veroval*. Vem, da on, v katerega jaz upam, je vsemogočni Bog, da mu toraj ni nemogoča nobena reč, vem, da njegova beseda je vekomaj resnična; naj toraj govoré ljudje še toliko zgovorno in vablivo, naj njih besede še tako šegetajo in se prilizujejo njih ušesom, ako pa je govorjenje nasprotno Jezusovemu nauku, toraj je treba odločno odkloniti in Kristusa ter njegov božji nauk neustrašeno spoznati pred svetom.

Velika noč pa prav posebno vabi kristijane, da z duhovnim vstajenjem posnemajo Kristusovo častitljivo vstajenje; grešniku kliče ta praznik: *Vstani iz groba pregreh! Pravičnemu pa: Ako ste s Kri-stusom vstali, iščite, kar je zgoraj, kjer Kristus sedi na desnici Očetovi; poželite, kar je zgoraj, ne pa kar je na zemlji*. (Kolos. 3, 1. 2.)

Kristus je od mrtvih vstal! O smrt, kje je tvoja zmaga? (I. Kor. 15, 55.) povprašuje apostol; da bi pač tudi mi poboljšani in spreobrnjeni o Veliki noči govorili: Kristus je vstal, o dušna smrt, o greh, o hudoba, kje je tvoja zmaga? Zastonj je tvoj trud, zastonj tvoja sila in zvijača. Kristus, naš zmagoslavni vojskovodja, razvil je

s svojim vstajanjem častljivo zastavo svetega križa, za katero hočemo zvesto hoditi in pod njenim varstvom boriti se proti neprijatelju človeškega rodu.

Posnemajo naj v tem grešniki sv. Bonifacija, katerega praznik jutri obhaja sv. cerkev. Bonifacij, viši oskrbnik v Rimu, živel je v začetku četrtega stoletja v pregrešni zvezi z bogato žensko Aglajo mnogo let. Da-si tako izgubljena, vendar sta ohranila usmiljenje do ubogih; noben revež ni šel prazen od njunih vrat. In ker Jezus pravi: *Blagor usmiljenim, ker usmiljenje bodo prejeli*, spričalo in potrdilo se je tudi pri Bonifaciju in Aglaji. Slišita namreč, kako strašno na Jutrovem, v Tarzu in drugod mučijo kristijane in kako stanovitno prenašajo vse bolečine; ta poročila ju pretresejo, bližala se jima je milost božja.

Nekega dne sedita pri mizi in Aglaja reče Bonifaciju: „Glej, midva tukaj jeva pitane kopune in pijeja cipersko vino, na Jutrovem pa krvavé služabniki Jezusovi pod sekirami rabljev. Midva sva podobna bogatemu pojeduhu, oni preganjani in mučeni pa ubogemu Lazarju. Oni pridejo po kratkih mukah v nebesa, naju pa čaka po kratkem vživanji pekel. Zato, Bonifacij, obrniva se h Gospodu, skesanih najinih src on zavrgel ne bo.“ Tudi Bonifacija je zadel žarek milosti božje in dogovorita se, da bo šel Bonifacij na Jutrovo, da prinese domu kaj ostankov svetih mučencev, da bi po njih priprošnji zadobila milost pri Bogu. Pri slovesu reče Bonifacij Aglaji: „Potrudil se bom, da dobim svetinj mučencev. Kaj pa, ko bi ti prinesli moje lastno truplo, ali bi je hotela sprejeti kakor truplo mučenca?“ Aglaja ga strmeč posluša in ne more umeti njegovih besed. Vendar zgodilo se je, kakor ji je Bonifacij naznanil. Ko namreč je na Jutrovem sam priča muk svetih spoznavalcev, tedaj zakliče: „Velik je Bog mučencev! Prosite za-me, vi služabniki božji, da se tudi jaz največi grešnik vdeležim vašega boja in vaše zmage, ker tudi jaz sem kristijan!“ Hitro ga zgrabijo in mučijo, Bonifacij pa hvali Gospoda za to milost, rekoč: „Gospod, ne spominjaj se mojih hudobij, katere skesan obžalujem; sprejmi v dar moje življenje, v spravo za moje grehe!“ In ko je padla njegova glava, tedaj stresla se je zemlja; pričujoči pa so klicali: „Velik je Bog kristijanov!“ in so verovali v Jezusa. Aglaja pa, ki je težko pričakovala Bonifacija, prejme njegovo truplo, ga častljivo pokoplje in na njegovem grobu dá postaviti lepo cerkev ter se na grobu njegovem pokori do smrti za svoje grehe. Nju trupli počivate v grobu, a glas angeljev ju bo obudil sodnji dan, toraj bota z drugimi obhajala častljiv vnebohod kakor uda skrivnostnega telesa Kristusovega, ki je kakor glava na koncu svojega življenja slavil slovesni svoj Vnebohod, zadnji posebno znameniti dan svojega bivanja na zemlji.

č) Vnebohod Gospodov pričel je ta veliki praznik, toraj se je dvignilo ž njim brez števila pravičnih stare zaveze v nebeške višave in od tedaj so vedno nebesa odprta, in vedno slavé duše pravičnih

svoj vnebohod. In ta praznik bo končan še le sodnji dan, ko se vsi pravični tudi s telesi prikažejo pred sodnjim stolom Kristusovim.

O kako mi mrzi svet, govoril je sv. Frančišek Ksaverij, *kadar se oziram proti nebesom!* Na svetu je prognanstvo, v nebesih domovina, tukaj je reva, tam velečastvo, tukaj delo, tam počitek! Tako govorimo, tako delajmo tudi mi. Kristusovo življenje, njegovo trpljenje in vstajenje radi premišljujmo, posnemajmo Jezusa v svojem življenju in nebesa bodo tudi naša, naša na veke. Amen.

Andr. Kalan.

2. Prepozni spomin božjih naukov.

Jan. 16, 4.

Vvod. *To sem vam govoril, da se spomnite, kadar ura pride, da sem vam jaz to pravil.* Spomin na Jezusov nauk naj bi toraj vzdrževal aposteljne ob času poskušnje. Tudi Jezusovi namestniki, mašniki, se vedno trudimo, s svetimi nauki verne od hudega odvrčevati in k dobremu priganjati. O koliko se je že tukaj na prižnici, tam v spovednici, v šoli . . . učilo, svarilo, opominjalo, prosilo . . . Od kod to, da je pri mnogih tako malo sadu? Od tod, ker se takrat, *ko pride ura*, ne spomnijo, ker so *pozabljivi poslušalci*. (Jak. 1, 25.) Toda ne; spomnijo se pač, pa ne — o pravi uri, marveč, kadar je že prepozno! O žalosten tak prepozni spomin!

Izpeljava. I. Žalostno spominjanje, če se naukov spominjamo še le po grehu.

1. Duhovnik opominja verne, naj se varujejo greha, a) ker je greh tolika hudobija sam na sebi. Kakor je Ruben, Jožefov najstarejši brat, prosil brate: *Nikar mu življenja ne jemljite in ne prelivajte krvi* (I. Moz. 31, 22.), tako tudi mašniki, ki so se pred kedaj imenovali starešine ljudstva, opominjajo naj ne bodo morilci lastne duše . . . b) ker nakoplje toliko odgovornost pred vse-mogočnim, neskončno svetim in pravičnim sodnikom . . . Pa vsi taki resni opomini so večkrat zastoj, še le po grehu pride tožna zavest; tudi mašnik osupne z Rubenom: *Ali vam nisem rekel, ne pregrešite se nad mladenčcem — nad Jezusom — toda me niste poslušali. Glejte terja se njegova kri.* (I. Moz. 42, 22.)

2. Mašnik svari pred grešno nevarnostjo in priložnostjo, opozarja na človeško slabost, spodbuja k čuječnosti in molitvi. Toda

a) pred grehom se mnogi ne zmenijo, marveč kakor Peter predrzno zaupajoč na svojo moč — spijo in ne molijo ter se ne ogibljejo sovražnikov Kristusovih; b) še le po grehu se je Peter spomnil na besedo — se spomnijo premnogi, ko je prepozno, da jim je pridigar ali spovednik že vse naprej povedal, da je pač prav govoril . . .

3. Mašnik žuga in napoveduje žalostne nasledke greha že tukaj: a) nemir vesti. *Vedi in glej, kako hudo in grenko je . . .* (Jer. 2, 19.) Toda verjame se zapeljivi kači, in še le po strupenem piku „se vé“ . . . b) časne kazni za vnevarne stariše, razposajene otroke, zapravljivce, nečistnike . . . Kako žalostno, da se grešnik še le potlej spomni, ko ga je napovedano gorjé zadelo! c) grenko pokoro. Res, da je tudi še po grehu mogoče zveličanje; a mašnik je že napovedoval, kako britka bo pokora. Zakaj pa prej njegovo besedo zavreči, potlej pa solze žeti?!

II. Še žalostniše, če se spominja še le ob smrti. Mrtvaška sveča je tista svitla luč, katera bode grešniku pokazala in v spomin poklicala premnoge reči, katerih pred ni hotel videti in vedeti. Takrat se bo spominjal na vse: 1. kar je storil. Videl bo hudobije, ki jih je sam storil, pri drugih trpel ali celo pospeševal; tedaj bo zdihoval z umirajočim Antijohom: *V koliko stisko sem prišel in v kolike valove žalosti . . . spominjam se hudega, kar sem storil v Jeruzalemu.* (I. Mark. 6, 11. 12.) Kajti hudo ga peče: a) očitjanje, da mu ni manjkalo naukov in opominov, pa jih ni hotel spolnovati . . . b) žalost, da si jih nekdam ni hotel k sreči vzeti — zdaj pa ne more več prenarediti . . .

2. kar je opustil. Spet ga bo bolelo: a) očitjanje, da je tako malo storil za svoje in drugih zveličanje; koliko prelepih reči se mu je priporočalo . . . b) žalost, da zgubljenega časa ne more nazaj poklicati; zanemarjenih milosti ne več si v prid obrniti . . .

3. kar ima še storiti. Ko je Lot pravočasno k begu opominjal svoja zeta, *zdel se jima je, da se norčuje* (I. Moz. 19, 14.); a ko je jel ogenj z neba se usipati, sta se spomnila, toda — prepozno! — Tako tudi grešnik v smrtni stiski ne bo mogel nagloma vsega zadolženja poravnati: a) pri ljudeh krivice, goljufije, pohujšanje, sovraštvo . . . b) pri Bogu znabiti slabe spovedi, nevredna obhajila, opuščanje toliko dobrega, kar je bil dolžan storiti . . . Zdaj bi rad poravnal, pa se ne dá več, če se mu je v zdravih dneh zdelo pretežko, kako bo zdaj, ko je v tolikih bolečinah in slabostih — na pol mrtev!?

III. Najžalostniše, če se spominja še le v peklju. Da se bodo pogubljeni s strahom spominjali zanemarjenih nauk in lepih zgledov, naravnost uči sv. pismo: Modr. 5, 3—14. To najžalostniše spominjanje nam kaj lepo opisuje sv. Efrein, pripovedujoč, kako se bodo spominjali:

1. na besedo božjo, ki so jo nekdanj zaničevali: *O kako zelo smo sami sebe zaničevali, ko smo zasramovali besedo božjo, katero smo slišali. Tu je hotel Bog z nami govoriti po onih, ki so nam besedo njegovo oznanovali, pa ga nismo poslušali; zdaj kličemo mi k njemu, pa obrača proč od nas svoj obraz.*

2. na nauk, kako potrebno je odreči se grešni posvetnosti: *Kaj imamo zdaj od posvetnih zadev, v katere smo se popolnem zaverovali? Kje so zdaj oče, kje mati, otroci, prijatelji, bogastvo . . . pojedine, veselice, kje velikani in mogočniki, na katere smo se zanašali? Ne morejo nas rešiti, kakor si sami ne moremo pomagati.*

3. na spodbujanje k dobremu, kar so nekdanj zanemarjali, zdaj pa več delati ne morejo: *Kaj naj toraj začnemo? Pokora nima nikakoršnega vspeha več, molitev nobene moči, solze nobene koristi. Za nas reveže ni zdaj nobenega rešenja, nobenega usmiljenja.*

4. na nauke in zglede svetnikov, za katere se nekdanj niso zmenili: *Kaj moremo še zdaj družega reči, kakor: z Bogom, vi pravični, vi aposteljni, preroki in mučenci, ki ste nam oznanovali voljo božjo, z Bogom, vi očaki in vé Bogu posvečene duše, ki jo spolnujete.*

5. na zveličanje, ki se je tako živo oznanovalo, tako tolažilno obetalo, — pa za zmiraj zgubilo: *z Bogom, ti zveličalni križ, prižnica resnice! z Bogom, ti kraljestvo nebeško, o katerem se nam je toliko govorilo. In z Bogom, tudi ti Mati onega Boga, ki tako zelo ljubi ljudi. Z Bogom: mi vas nismo hoteli poslušati; zdaj vas tudi nikdar več ne bomo mogli gledati.*

Konec. Kako žalostno toraj, če se kedo hoče na zveličalne resnice sv. vere, mesto o pravem času, še le tedaj spominjati, kadar je deloma ali celo popolnem prepozno: po grehu, ob smrti, v peklju . . . Blagor pa — stokrat blagor onim, kateri zvesto poslušajo nauke svojih učencikov ter si jih tako globoko v srce vtisnejo, da se jih o pravem času spomnijo. Kaka premaga v skušnjavah jim daja srčno radost; ob smrtni uri se bodo veselo spominjali . . .; vso večnost bodo blagrovale svoje dušne voditelje . . .

Binkoštna nedelja.

Sveti Duh v katoliški cerkvi in v nas.

In bili so napolnjeni vsi s svetim Duhom.

Dj. ap. 2, 4.

Binkoštni praznik je leta 33. po rojstvu Kristusovem. Jeruzalemske shodnice in tudi druge hiše so se odele praznično, z vrtnicami in zelenjem so nakičene. Takoj zarano videl si nebrojno ljudstva, ki se je valilo po ulicah proti tempelju. Ni čuda! Judje bili so natančni v praznovanji svojih svetkov, in binkoštni praznik je bil najbolj slovesen izmed vseh poletnih dni. Zahvaliti morajo se judje ta dan za veliko milost Bogú, ki jim je dal deset zapoved, zahvalijo naj se tudi za dobro letino. Prvine svojih žitnih pridelkov položé naj na oltar; naj pokažejo, da vse njihovo delovanje, ves njih trud je zastonj, ako ga Gospod ne spremlja s svojo milostjo. — Toda čuj! Ljudstvo hiti na kraj daritve, naenkrat pa se zemlja strese, čuje se kakor prihod silnega piša. — Tam od nezatne neke hiše pa se začuje glasno, navdušeno govorjenje. Kdo so ti možje, ki se ne menijo za tempelj, ne za judovski praznik? Kdo so ti možje, ki govoréč v mnogih jezikih ljudstvu oznanjajo novo dôbo, novo življenje, novo veselje? O kdo bi spoznal v njih tiste bojazljive, ostrašene in žalostne apostole, ki so še ne prav pred dvema mesecema zapustili vjetega svojega učenika, se poskrili in zaprli v hišo in si v svoji žalosti skoro niti drug družega nagovoriti niso upali? In vendar so to apostoli Jezusovi. A kaj jih je tako v hipu izpremenilo? Od kod to spoznanje resnice, od kod ta pogum, od kod moč in sila oznanovati edino le Kristusa križanega in njegove nauke? Djanje apostolov nam v kratkih besedah pové vzrok tega hipnega izpremenjenja. *In bili so napolnjeni vsi s svetim Duhom, in so začeli govoriti v mnogih jezikih, kakor jim je sveti Duh dajal izgovarjati.* O blaženi apostoli, o srečni prvenci Kristove črede, kako zeló vas je ognjeni krst svetega Duha izpremenil! Duh resnice, tolažbe in moči razlil je na vas polnost svoje milosti. — A ne blagrujmo samo apostolov, tudi nam je enaka sreča došla; današnji praznik je tega priča. Tudi mi smo postali tempelj svetega Duha, tudi v nas on — ako le resno hočemo — prebiva, tudi nas želi obsipati z nebrojnimi milostmi. Kakó to? Kakošni so ti darovi? Tako me vprašujete. Resnično — in o tem hočem današnji praznik obširneje izpregovoriti — sveti Duh deluje tudi še dandanes v katoliški cerkvi sploh, in v vsakem izmed nas posebej.

Pridi toraj, tolažnik sveti Duh, razsvetli srca svojih vernih, in svoje ljubezni ogenj v njih prsih zaneti, da spoznajo tvojo milost, ž njo delujejo in tako svoj poklic in namen dosežejo!

I. Sveti Duh deluje še dandanes v cerkvi katoliški. Vendar moram takoj opomniti, da se tako imenovani izredni darovi njegovi ne zlivajo na naslednike apostolov, kakor se je to zgodilo prvim učencem Kristovim. Apostoli so govorili v raznih jezicah, so prerokovali prihodnje reči, so na bolnike roké pokladali in jih čudežno ozdravljali, so celó mrtve obujali. Vsa ta znamenja, te milosti bile so potrebne apostolom kot ustanoviteljem in prvim razširjevalcem vere Kristusove. Dandanes je katoliška cerkev razširjena po vsem svetu, zato je potrebna samo redne milosti svetega Duha, da se povsodi more a) ohraniti b) neskaljena. To pa jej je sveti Duh tudi dodelil, do dné današnjega.

a) Več kot osemnajststo let je preteklo, od kar je Jezus poslal učencem Duha resnice. Takoj potem so jeli apostoli resnico božjo pri svojih rojakih razširjati. Judje pa so želeli zatreti nauk Kristusov v korenini. Toraj je vstal med njimi mož Gamaliel po imenu in jim je rekel: „Če je od ljudi to delo apostolov, se bo razdrlo, če pa je od Boga, ga ne bote mogli razdreti.“ (Dj. ap. 5, 38—39.) Kako sijajno se je ta modra beseda skazala v teku časa! Zgodovina, učiteljica narodov, naj govori. Veliko močnih cesarjev in kraljev se je vzdignilo zoper nevesto Kristusovo, najbolj razdivjana ljudstva hotela so jo ugonobiti, toda cesarji so se strmoglavili raz svoj prestol, ljudstva so izginila iz zgodovine, katoliška cerkev pa je vstala na njih razvalinah okrepčana, utrjena, utemeljena bolj ko kedaj popreje, zakaj ona je delo božje, Duh božji jo je vedno spremljal. Najimenitniši modrijani so jo napadali, krivoverci in razkolniki so jej tla spodkopavali, lastni sinovi so jo zaničevali, — katoliške cerkve niso, sebe pa so v zmoto, nesrečo, časno in večno, in sramoto pokopali. Komú ob tem premišljevanji ne prihajajo v misli krilate besede kraljevega peveca Davida, ki je že nekdanj v proroškem duhu pred soboj gledal preganjanje katoliške cerkve in nje slavo pojóó: (Ps. 2, 1 id.) *Zakaj hrumé narodi in si ljudstva umišljujejo prazne reči? Kralji zemlje se vzdigujejo, in prvaki se zbirajo zoper Gospoda in zoper njegovega Maziljenca. On pa, ki v nebesih prebiva se jim smeja in Gospod jih zasmehuje. In ko pride čas kazni, jim bo govoril v svoji jezi, ter jih bo prestrašil v svojem srdu.* In tako se je zgodilo. Zaničevalci cerkve so odložili svoje orožje, a nevesti Kristusovi godi se, kakor

piše sveti Hilarij: *To je lastnost cerkve katoliške, da takrat praznuje zmagoslavje, ko jo preganjajo, da je takrat pripoznana, ko jo na zatožno klop devajo, da se takrat razširja, ko jo zapuščajo.* In to naj bi bilo človeško delo? Nikakor ne; to ravno je znamenje, da je božje delo, in da sveti duh v njej prebiva. *Poslal vam bom svetega Duha*, pravi Jezus svojim apostolom, *da vedno pri vas ostane*, in isti sveti Duh isto sveto cerkev vodi, ohranjuje in vlada od prvega začetka njenega do danes. To pa nam tudi daje upanje, da ta sveti Duh pri njej ostane do konca sveta.

b) Sveti Duh pa je duh resnice. Kjer on živi, dela in ostane, ondi živi resnica, ondi ostane čista, neoskrunjena, neskajljena resnica. Duh božji je eden, resnica je ena; kjer je Duh resnice, ondi je tudi resnica. Duh sveti pa je obljubljen edino le Jezusovi cerkvi, zato se edino le v njej prava božja resnica najde. Zunaj cerkve ni resnice, je temota, zunaj cerkve ni luči, je noč; vsi tisti, ki so zunaj cerkve, bivajo v smrtni senci. *Extra Ecclesiam — nulla salus*, zunaj cerkve Kristusove ni izveličanja. Sveti Irenej je nekdaj po mestih in samotih, po šolah modrijanov in z lastnim preiskavanjem iskal resnice, a ni je našel, dokler ni pribežal v naročje cerkve katoliške. Tako tudi dandanes: kdor hoče najti resnico, mora iskati je pri viru, iz katerega teče — pri sveti katoliški cerkvi. Le v cerkvi Jezusovi biva Duh resnice, in le on nas more učiti *vsó resnico*. (Jan. 16, 13.)

To je dvoje najimenitnejših milosti, s katerimi obsiplje sveti Duh katoliško cerkev. Ohranjuje jo, brani jo pred sovražniki, napaja jo z božjo resnico, varuje jo zmote, takó da jo po vsej pravici smemo imenovati nezmotljivo učiteljico narodov. Predragi kristijanje! Kolika milost za nas, da smo otroci matere, katere stanoviten varuh je sveti Duh. Zahvalimo se toraj posebno danes temu Duhu božjemu, da nas je sprejel v svoje varstvo, da nas je zasadil v kraljestvo luči in resnice. Zahvalimo se mu za vedno pomoč, katero svoji cerkvi daje! A tudi obljubimo, da bomo po naukih svete cerkve vedno živeli, te nauke proti vsem sovražnikom branili in tudi povsodi po svojih močeh in zmožnostih razširjali. Potem smemo živeti v mili nadi, da bode sveti Duh tudi v vsakega izmed nas položil dobrote, katerih potrebujemo.

II. a) A ne govorimo v prihodnjem času, saj to se je že zgodilo. Kaj je človek, ko ga prvič obsveti zemška svetloba? Krivičnik, grešnik, sovražnik božji, otrok jeze božje. In kar je najhuje, sam človek si iz te strašne duševne ječe, v katero nas je zaprla prvega greha zloba, niti pomagati ne more. Toda Kristus, „prvina človeštva“, nam je pomagal. Postavil je zakrament svetega krsta, ki vsacega človeka

umije, opere, osnaži duševnega madeža. To srečo smo tudi mi vsi dosegli. Postali smo vsled sv. krsta otroci božji; gospodstvo satanovo bilo je razrušeno, krivica greha nam je bila oprana, obleko nedolžnosti in milosti božje smo oblekli, ž njo pa tudi upanje nebeškega veselja.

In kdo je to imenitno izpremembo nad nami učinil? Kdo je dovršil ta duševni preporod? Kdo nas je odtegnil oblasti hudobnega duha? Mili prijatelji! Naj nam odgovarja na ta vprašanja Izveličar Jezus Kristus sam. On je rekel Nikodemu: *Resnično, resnično ti povem, ako kdo ni prerojen iz vode in iz svetega Duha, ne more iti v božje kraljestvo.* (Jan. 3, 5.) Tedaj je jasno, da vsak, ki postane po svetem krstu meščan nebeškega Jeruzalema, se ima za to čast zahvaliti svetemu Duhu.

b) Akoravno pa smo pri sv. krstu postali otroci božji, nas kot otroke spremljajo še marsikateri slabosti. Dostikrat smo podobni omahujočemu trstu, ki se navalom silnega piša ustavljati ne more. Slabotni smo v skušnjavah, slabotni v boju zoper hudobne duhove, ki si prizadevajo vzeti duši naši nebeški kras milosti božje. A zopet nam je sveti Duh pomočnik v tej slabosti. On nas potrdi pri sveti birmi v vojščake Kristusove in nas oboroži z močjo in milostjo svojo. Vse to smo tudi mi že dosegli. Ta vojak, kateri je orožje sprejel, naj ga ne pusti zarujaveti, naj ne meče orožja od sebe, sicer bo onemogel padel v roke svojih sovražnikov. Tudi ti si morda že dostikrat srečno odgnal protivnike svojega izveličanja, dobro si se vojskoval zoper hudo svoje nagnenje, zoper nasilne služabnike hudobnega svetá. Blagor ti! Ne zabi pa danes zahvaliti se svetemu Duhu, ki te je podpiral z milostjo, ki si jo prejel pri zakramentu svete birme. Ne odmetuj orožja božje milosti, da se slednjič po lastni krivdi ne zvrneš v propad greha in pogube.

c) In če tudi si bil tako nesrečen v tem boji, da je ranjeno tvoje sreé, da ti krvavi ali celó umira duša vsled razžaljenja božjega, še je upanje, še je tolažba. Naj je duša vsled grehov rudeča kakor škrlat, bela bo kakor sneg. Vam vsem je znano, da je naš Izveličar kot dober pastir naših duš, kot usmiljen Samarijan našega ranjenega srea poskrbel za vse neugodne in nesrečne slučaje našega življenja. Postavil je zakrament sv. pokore. A kdo daje moč mašniku, da nas odveže storjenih grehov? Ko je Kristus svojim apostolom podelil oblast vezati in razvezati, rekel jim je: *Sprejmite svetega Duha! Katerim bote grehe odpustili, so jim odpuščeni, katerim jih bote zadržali, so jim zadržani.* (Jan. 20, 23.) Toraj le po milosti svetega Duha sprejemamo odpuščanje grehov. Kristijanje! Kakor nekđaj David,

tako moramo tudi mi vzdihovati: *V krivicah sem bil spočet in v grehah me je spočela moja mati in: moj greh mi je vedno pred očmi.* Kolika milost toraj, da nam sveti Duh ne enkrat, ne sedemkrat, marveč „sedemdesetkrat sedemkrat“, t. j. kolikorkrat skesani k spovednici pristopimo, hoče grehe odpustiti. O naj bi te pač v bodoče več ne žalili! Pridi sveti Duh k nam, da postanemo tvoja svetišča, da ti potlej vedno v nas prebivaš! (I. Kor. 6, 19.)

č) *Brez mene*, pravi naš Izveličar, *nič ne morete storiti.* Človek je sam po sebi tako slaboten, da niti ne more moliti, ako ga milost božja ne podpira. In to pomoč, da svoje molitve dobro opravimo, da imajo pravo ceno pri Bogu, to pomoč nam zopet daje sveti Duh. Sveti Duh, piše apostol Pavel Rimljanom (8, 26.) *podpira našo slabost; ne vemo namreč, kaj bi prosili, kakor se spodobi, sam Duh pa prosi za nas z neizrekljivimi vzdihljeji.*

d) Polnost postave pak je ljubezen. Tudi ljubezen do Boga in do bližnjega budi v naših sreih sveti Duh. Ljubi kristijanje! Ljubezen je čednost, ki mora prešiniti vsa naša dela, ako hočemo, da bodo dopadljiva Bogu in nam pomagljiva za večno življenje. Ljubezen je tista čednost, ki nas svetu odtegne, in stori, da vse nadloge in nesreče sveta naši duši škoditi ne morejo. Saj pravi sveti apostol: *Vemo pa, da njim, kateri Boga ljubijo, vse k dobremu pomaga.* (Rim. 8, 28.) Ljubezen je znamenje, da smo otroci božji in učenci Kristusovi: *Na tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, ako se ljubite med seboj.* Ljubezen do Boga in do bližnjega je znak, po katerem se spoznajo izvoljeni božji. Kaj je najtrdnjša vera brez ljubezni? Kaj je vse naše upanje brez ljubezni do Boga? Oblak, ki ga jutranja sapa razpodi v daljno podnebje. *Ko bi človeške in angeljske jezike govoril, ljubezni pa bi ne imel, bi bil kakor bučec bron ali zvonec zvonec. In ko bi znal prerokovati in bi vedel vse skrivnosti in imel vso učenost; in ko bi imel vso vero, takó da bi goré prestavljal, ljubezni pa bi ne imel, nič nisem. In ko bi razdal ubogim v živež vse svoje premoženje in ko bi svoje telo dal, tako da bi goré, ljubezni pa bi ne imel, mi nič ne pomaga.* (I. Kor. 13, 1 id.) Kdo pa, smemo po vsej pravici sedaj vprašati, nam to prepotrebno čednost v srci zbudi, neti in krepí? *Ljubezen božja*, odgovarja sv. apostol, *je izlita v naša srca po svetem Duhu, kateri nam je bil dan.* (Rim. 5, 5.)

Ljubi moji! Neskončne so milosti svetega Duha do človeškega rodu. O kako sveta dolžnost za nas, ne samo danes in o binkoštnih praznikih, marveč vsaki dan in vsako uro zahvaljevati se svetemu

Duhu za neprecenljive te dobrote. Neskončna je ljubezen božja do nas; o da bi pač mi skrbeli iz ljubezni do Boga, storiti vsaj toliko, kolikor moremo! *Danes toraj, ko slišite glas Gospodov, ne zatrdite svojih src*, ter ne zapustite svetišča božjega brez pobožnih čutil hvaležnosti in ljubezni. In čudno! Ne da bi že pričakoval sveti Duh od nas hvaležnosti, že to mu bo v posebno veselje, ako se s ponižnim srcem do Njega obrnemo, ter prosimo, naj nam skaže tudi v prihodnje svojo milost, naj nam podeljuje tudi v bodoče svoje darove.

Pridi toraj o sveti Duh tudi k nam, ki si v spominu današnjega dne prišel nad apostole in razlil čeznje polnost darov svojih! Dodeli tudi nam svoje darove: modrosti, umnosti, dobrega sveta, moči te prosimo, ne odtegni nam prave učenosti in iskrene pobožnosti, napolni nas s svetim strahom, a tudi z ljubeznijo božjo! Izpremeni nam srca, kakor si jih užgal nekdanj apostolom! Posveti nas s svojo milostjo, da vredni tvoji templji postanemo in ostanemo na vekov veke. Amen.

Andr. Karlin.

Binkoštni ponedeljek.

I. Življenje pravega kristijana po prejeti sv. birmi.

Opominjam te, da obudi milost božjo,
katera je v tebi po pokladi mojih rok.

II. Tim. 1, 6.

Sv. apostelj Pavel je v svojem drugem listu, ki ga je svojemu učencu, sv. Timoteju pisal, tega svojega učenca Timoteja opominjal, da naj v sebi obudi in oživi gnado božjo, katero je o svojem posvečenju v škofa s poklado Pavlovih rok od Boga prejel, in naj jo obudi in oživi zato, da se njena moč nad njem kaže zlasti z veselo srčnostjo, da za razširjanje in utrjenje krščanske vere vse voljno pretrpi.

Kristijani! tudi vi ste s poklado škofovih rok in med drugimi prelepimi cerkvenimi obredi pri sv. birmi sv. Duha prejeli, in ste bili z gnado in darovi sv. Duha napolnjeni. Kakor namreč so aposteljni naravnost iz nebes prejeli sv. Duha v podobi gorečih jezikov, enako ga prejme vsak vernik v vidnem znamenju sv. zakramenta, ki se deli o binkoštih. Zato sem se namenil, da vam nekoliko povem, kakošne dolžnosti nam zakrament sv. birme naklada, ali kako mora kristijan po prejeti sv. birmi živeti; zakaj ne zastonj se smé ta zakrament prejeti, ampak se mora po besedah sv. Pavla gnado božjo v sebi obudovati in

oživljati in z njo delati. Zato vam hočem danes nekoliko govoriti o življenju pravega kristijana po prejeti sv. birmi. — Začeti hočem v imenu Jezusa in Marije.

Kakošno bi imelo življenje biti vseh tistih kristijanov, ki so zakrament sv. birme prejeli, to vidimo nad aposteljni po prihodu sv. Duha; to vidimo nad birmanimi prvimi kristijani in še dandanašnji nad birmanimi dobrimi in pravimi kristijani.

Kako neprestrašeni so aposteljni po prihodu sv. Duha stopili pred jude in ajde! Iz strahu pred ubogo dekle je poprej Peter Gospoda Jezusa zatajil, zdaj se ni bal pred veliko množico judov stopiti ter jim očitati, kako velik greh so storili judje, ker so svojega Zveličarja umorili! Poprej so se aposteljni iz strahu pred judi v hiše zapirali, zdaj ko so sv. Duha prejeli, so očitno judom in ajdom Kristusovo vero oznanovali. Zaradi tega so jih judje in ajdje preganjali, v ječe zapirali, pretepali in grozovito morili. Ali niso se tega bali, celo razveselili so se zavoljo Jezusovega imena preganjanje trpeti. Ljubezen božja, ki jo je sv. Duh v njih srcih užgal, jih je gnala, da so Jezusov nauk vedno dalje razširjali, z vso zvestobo Bogu služili in še svoje življenje iz ljubezni do Boga darovali. Kako sveto, kako neprestrašeno je bilo življenje aposteljnov potem, ko so sv. Duha prejeli!

Moč ali milost sv. birme se je pa tudi kaj lepo kazala nad prvimi kristijani, ki so se izmed judov in ajdov h krščanski veri spreobrnil. Kolikošno ljubezen so imeli do Boga in do bližnjega! Bili so vsi goreči za službo božjo, za prejemanje sv. obhajila; bili so vsi enega duha in enega srca. Kako čudovito stanovitnost in srčnost so razodevali v spoznavanju sv. vere; zakaj v sredi med judi in nejeverniki so med zaničevanjem in preganjanjem krščansko vero neprestrašeno in stanovitno spoznavali, natanjko po njej živeli in se raje dali trpinčiti in umoriti, kakor da bi bili le za en las od krščanske vere odstopili.

Pa tudi v poznejših časih je bilo in je še zdaj na milijone zvestih in pravih kristijanov, ki vkljub vsega zaničevanja, zasmehovanja in preganjanja od hudobnih ljudi krščansko vero stanovitno spoznavajo in natanjko po njej živijo. Kako lepo se kaže tudi pri vseh teh zvestih kristijanih moč in gnada sv. birme!

O da bi se pač pri vseh kristijanih moč in milost sv. birme enako razodevala! Ali pri mnogih se ne razodeva. Zatega voljo vas opominjam z besedami sv. aposteljna Pavla, da obudite in oživite zopet v sebi milost božjo, katera je v vas po pokladi škofovih rok pri sv. birmi. Neizbrisljivo znamenje sv. birme se sicer nikoli zbrisati

ne more; ali druge milosti in darove sv. birme človek zgubi, zlasti če s smrtnim grehom sv. Duha iz srea spodi; ali pa milosti sv. birme v človeku nekako spijo, če se ne prizadeva ž njimi delati, in če sv. Duha pogostoma ne prosi, da bi jih bolj in bolj v njem vnemal. Zato veljajo vsakemu takemu besede, ki jih je sv. apostelj Pavel Timoteju pisal: *Opominjam te, da obudi milost božjo, katera je v tebi po pokladi mojih rok.* Kako pa zamorete milost sv. birme v sebi obuditi in bolj po krščansko živeti?

Kateremu njegova vest žalostno spričevanje daje, da je s smrtnim grehom sv. Duha iz svojega srea zgubil, naj skrbi, da bo po dobri spovedi zopet sv. Duh s posvečujočo milostjo božjo v njegovo srce prišel. In če ti, o kristijan! potem upaš, da si v milosti božji po dobri spovedi, ali če upaš, da s smrtnim grehom nisi še sv. Duha iz svojega srea zgubil, potem prosi pogostoma sv. Duha prav ponižno in prisrčno, da v tebi vnovič obudi milost sv. birme, ki je do zdaj v tebi nekako spala, da jo oživi kakor iskro pod pepelom, da se v tebi vname ogenj božje ljubezni. Prosi sv. Duha, da v té vlije svojih svetih sedem darov. Prosi prav posebno sv. Duha za dar moči, da bi se mogel srčno in stanovitno vojskovati zoper vse dušne sovražnike in skušnjave, in da bi mogel zlasti tisti greh, pijančevanje, ali preklinjevanje itd., ki te najbolj zadržuje na poti zveličanja, vendar že enkrat zapustiti. — Prosi sv. Duha za dar moči, da bi srčno premagoval strah pred ljudmi, in ne opuščal zavoljo ljudi dobrih del, in da bi ne porajtal za njih zaničevanje in zasmehovanje. Prosi, o kristijan! dalje za dar pobožnosti, da bi imel veselje do molitve, da bi zlasti zjutranje in večerne molitve nikoli ne opuščal, da bi imel veselje do cerkve, do prejemanja svetih zakramentov, do pobožnega branja, do svetega petja in sploh do službe božje. Prosi sv. Duha tudi za dar strahu božjega, da bi se bal Boga s kakim grehom razžaliti, in se že vsake slabe misli vstrašil, kakor strupene kače po zgledu Marije Device. Poslednjič prosi sv. Duha prav posebno še dar in milost stanovitnosti v dobrem; zakaj kaj bi ti pomagalo nekaj dni ali tednov, ali celo nekaj let Bogu služiti, potem pa zopet velike grehe doprinašati in na zadnje pogubljenemu biti? Le kdor do konca stanoviten ostane, bo zveličan. Prizadevaj si, o kristijan za lepe krščanske čednosti, zlasti ponižnost, čistost, zmernost, usmiljenost itd., da boš, na kar te lepodišeča sv. krizma pri sv. birmi opominja, Bogu in ljudem prijeten. Trpi voljno križe in težave, na to te opominja sv. križ na čelu narejen in vdarec na lice pri sv. birmi, in vojskuj se kot pravi vojščak Kristusov za sveto vero, da boš prejel

venec plačila. Ne boj se zavoljo Kristusa zaničevan, zasmehovan ali preganjan biti. Zakaj vselej je bilo in še zdaj velja, kar sv. apostelj piše: *Kateri hočejo v Kristusu Jezusu pobožno živeti, bodo preganjanje trpeli*. Vendar blagor mu, kateri zavoljo lepega krščanskega življenja ali zavoljo sv. vere kaj potrpeti ima, in to voljno trpi; zakaj on ima znamenje pravega učenca Kristusovega, on si služi lepo krono v nebesih. — O le koliko priložnosti imamo, da birmansko milost razodevamo s tem, da se doma, zunaj in v cerkvi kot pravi kristijani obnašamo, s tem, da ne porajtamo na ljudi, če nas zavoljo našega življenja po sv. veri zaničujejo in zasmehujejo; s tem, da se, če je treba, tudi za sv. vero potegnemo. Tako bomo kazali, da smo sv. Duha prejeli kako aposteljni.

In tako ste zdaj slišali, kakošno bi imelo naše življenje biti po sv. birmi. Podobno bi imelo biti življenju sv. aposteljnov, prvih kristijanov in vseh tistih, ki še zdaj prav in po krščansko živijo. Nikar se nikdar ne sramujmo po sv. veri živeti, če nas tudi ljudje zaničujejo in zasmehujejo. Pretrpimo radi vse to zavoljo sv. vere. Obudujmo in oživljajmo milost, katera je v nas po pokladi škofovih rok pri sv. birmi, in prosimo sv. Duha, da v nas vžgé ogenj svoje božje ljubezni in nas napolni s svojimi svetimi darovi, da se bomo kot pravi vojščaki Kristusovi obnašali, srčno vojskovali zoper vse sovražnike svoje duše in sv. vere in kdaj prejeli nevenljivi venec večnega življenja. Amen.

Joe. Krčon.

2. Božja ljubezen.

Jan. 3, 16.

Današnje dneve, sv. binkoštno praznike, završilo se je odrešenje človeškega rodu. — Kako to? — Ali ni Kristus že s svojo smrtjo zadostil svojemu nebeškemu Očetu za greh Adamov in za grehe Adamovih otrok?

Res je, on je s svojim trpljenjem spravil razžaljenega svojega Očeta s svetom — toda to ni bilo zadosti. Treba je bilo še mož, svetih mož, srčnih mož, da bi šli na vse dele sveta, na vse kraje zemlje pripovedovat, oznanjevat njegovo smrt, povedat ljudem, da je izveličanje došlo vsem tistim, ki hočejo verovati njegov nauk, spolnovati njegove zapovedi — ki hočejo ljubiti Kristusa križanega.

Takih mož pa do današnjih praznikov ni bilo. Pač so bili apostoli in učenci njegovi, pa le-ti bili so, kakor nam pripoveduje sv. pismo, boječi, bojazljivi. Precej po vnebohodu zaprli so se iz strahu pred sovražniki, ter bivali zaprti, v neki hiši zbrani deset dni.

Deseti dan pa zaslišijo piš kakor od viharja. Stresejo se in zganejo in glej — rudeči plamenčki plapolali so jim nad glavami v podobi gorečih jezikov.

Kristus poslal jim je sv. Duha, Boga ljubezni. Ljubezen božja prešinila je sedaj srca zbranim, ljubezen božja objela jih je. — In ljubezen premaga vse: proč bilo je s strahom, proč z bojaznijo pred sovražniki. Odpro se duri in na glas začne sv. Peter oznanjevati Kristusa križanega.

Pridobil jih je 3000 za Kristusa. To pa je bil prvi začetek svete cerkve. Sedaj je sv. cerkev začela nadaljevati odrešenje človeškega rodu.

Vidite, da je res, kar sem rekel, da je z binkoštnim praznikom še-le završil Kristus odrešenje, ker je mesto sebe poslal sv. Duha. In sv. Duh navduševal je z milostmi svojimi može, da so šli po svetu zasajat sv. vero in sv. križ v zemljo in srca narodov. Vprašam: Kaj nam kaže vse delo odrešenja? Kaj ne — ljubezen. In kaj nam kaže današnji praznik? Zopet — ljubezen. In kdo je došel na svet te praznike? Sveti Duh, Bog — ljubezni. — Ljubezen, samo ljubezen, pridiguje nam današnji praznik, zato hočem tudi jaz govoriti o ljubezni, o Božji ljubezni.

Tako je Bog svet ljubil, da je poslal svojega edinorojenega Sina, piše sv. evangelist Janez. Mi lahko temu dostavimo še to: „Tako je Bog svet ljubil, da je poslal sv. Duha“. — Ako se vprašamo, kakšen svet, moramo reči: nehvaležni svet, ki je križal njegovega Sina. In vendar, vsejedno ljubil je Bog svet tako, da je poslal svetega Duha. To ljubezen moramo še malo bolj prevdarjati!

Kedar se vladarji obiskujejo med seboj, dajo si v slovo spominska darila. Pred 1888 leti pa je prišel nebeški vladar na zemljo; 33 let bival je na njej, potem pa odšel domov, v nebesa. Kako spominsko darilo je zapustil pač le-ta kralj zemlji, svetu?

O tem darilu beremo v sv. knjigi vseh štirih evangelistov tako-le: Pred svojim trpljenjem vzel je kruh in vino v svoje sv. roke, razdelil obojno med učence ter dejal: *Vzemite in jejte, to je moje telo; vzemite in pijte, to je moja kri.* Glejte, to so bili darovi, ki jih je Bog zapustil človeštvu. Zapustil je samega sebe v podobah kruha in vina, Bog daroval je samega sebe. On, neskončni, vsegamogočni, na čegar

besedo je nastala zemlja in se razpelo nebo, on dal je sebe revnemu črvičku — človeku. Neumljiva taka ljubezen!

Pa ne še dovolj! Ko je nebeški vladar odšel v nebesa, v kraljestvo svoje, poslal je še drugi nič manji dar, poslal je deset dni po vnebohodu sv. Duha, najdražje, najsvetejše, kar so imela in premogla nebesa. Taka je ljubezen božja!

Vprašajmo se le: Kaj pa je svet dobrega storil Bogu, s čim se mu je prikupil tako, da ga je ljubil neizmerno?

Na to vprašanje odgovarjam s priliko, ki se bere pri svetem evangelistu Marku (12, 1—9.): „Človek je zasadil vinograd, in ga je dal kmetom obdelovati in je šel na tuje. In ob svojem času je poslal do kmetov hlapca, da bi prejel od kmetov vinogradov sad. Oni pa so ga zgrabili in stegli in spustili praznega. In zopet je poslal do njih družega hlapca in tega so ranili in zasramovali. In je poslal zopet družega, in tega so umorili, in več drugih, katerih so nekatere stegli, nekatere pa ubili. Ker je tedaj imel še edinega preljubega sina, je tudi njega zadnjič poslal k njim rekoč: ‚Vsaj mojega sina bodo spoštovali‘. Kmetje pa so rekli med seboj: ‚Ta je dedič, dajte, ubijmo ga, in dedščina bo naša‘. In so ga popadli in umorili in vrgli iz vinograda.“

Predragi v Kristusu! sv. evangelist nam je odgovoril na vprašanje — tu v tej priliki je povedano vse, kar se je vršilo med Bogom in človekom. — Bog je dal ves svet v najem človeku. *Postavil si ga čez dela svojih rok*, poje psalmist. A dal mu ga je v najem pod pogojem, da ga bode ubogal, ljubil, molil.

Pa kaj je storil človek? Molil je malike iz zlata in lesa mesto živega Boga. — Bog poslal je očake, Mojzesa in preroke, da bi podučili ljudstvo, odvrnili se od malikovalstva in obrnili k pravemu Bogu. — Pa ljudstvo je preroke zaničevalo, kamnjalo; s sekirami sekali so jim ude proč in žive žgali na ognji. Zato se Kristus pritožuje tako milo: *Jeruzalem, Jeruzalem, ki moriš preroke in jih kamnjaš, ki so k tebi poslani; o kolikokrat hotel sem zbrati tvoje otroke, kakor koklja zbira svoja piščeta pod peruti, in nisi hotelo.* (Mat. 23, 37.) Naposled je Bog poslal svojega Sina na svet. Pa kaj je storil svet? — Ko je božično noč rodilo se malo dete Jezus, ni bilo prostora zanj. Ljudje, tujei dobili so prenočišča, le Izveličar ne in njegova Mati. Poiskati so morali boren hlevček, brezumna živinica je prva pozdravila novorojenčka Izveličarja. Pa še tega hlevčka mu niso privoščili. Moral je bežati v Egipt. — Tako se je Sinu božjemu godilo na svetu že v nežni mladosti. In pozneje? — Pozneje umrl je na križu kot razbojnik v sredi med dvema razbojnikoma, da se je dopolnilo pismo: *in štet je bil med razbojnike.*

Tako ravnal je človeški rod z božjim Sinom. Vprašam, je li človek zaslužil kake ljubezni? — Ne, nikdar in nikakor ne, zavpila bi bila nebo in zemlja, kamnje po cestah in zvezde na višavah — ko bi bil Bog vprašal stvarstvo! Človeštvo je zaslužilo, da bi bil ogenj padel z neba in požgal ves svet, vso zemljo, kakor je požgal nekdanj Sodomo in Gomoro. In glejte, res je padel ogenj iz nebes, a ne požigalen ogenj, ampak ogenj sv. ljubezni!

Človeštvo je zaslužilo, da bi bila voda padla iz vseh oblakov, in vnovič utopila ves svet, vso zemljo, kakor za Noetovega časa. In glejte, res je padla voda iz neba, pa ne pogibelna voda, ampak sv. krstna voda posvečena po sv. Duhu.

Človeštvo je zaslužilo, da bi bili viharji in nevihte jim raznesli šotore, kot nekdanj sovražnikom Makabejskim. In glejte, res je prišel piš in vihar, pa prinesel ni pogube, prinesel je svetega Duha in njegove dari na današnji dan.

Sedaj pa še vprašam: Kaj je pač zamogel Bog še dati več? Zemljo z vsem bogastvom je izročil človeku, dokler živi — nebesa mu je vstvaril in pripravil, kedar umrje v njegovi prijaznosti, angelje dal mu je doli z neba, da ga varujejo na vseh njegovih potih. Bog sam se mu je dal vsega: Bog Oče dal se mu je za očeta, saj ga kličemo tako v vsakdanji molitvi: *Oče naš, kateri si v nebesih*. Bog Sin dal se mu je v jed in pijačo — samega sebe v zakramentu svetega rešnjega Telesa. In naposled dal se je še sv. Duh človeku na binkoštno praznike. Več božjih oseb pa ni. Toraj se je dala v dar človeku vsa sv. Trojica. Zato kliče sv. Brnard: *O ljubezen, o ljubezen, vse kar je imel Bog, je dal. — Ako kdo vse dá, in če je tudi samo vinar, ne more dati več, ker več nima. In Bog ni mogel več dati, dasiravno je vsegamogočen, ni vedel več dati, dasi je neskončno moder in ni imel več dati, dasi je najbogatejši*, pravi sv. Avguštin.

Božja ljubezen je ona ljubezen, o kateri vedno govorimo mi duhovniki, katero vedno premišlujejo redovniki, ob kateri so goreli svetniki in svetnice Božje, o kateri so pisali in še pišejo cerkveni učeniki in učenjaki, — a katere ne bodemo nikdar spoznali tako, kakoršna je bila in je zares, katere nikakor ne bodemo nikdar umevali do cela, saj je Bog neskončen. — Božja ljubezen, dejal bi, je ona sveta nebeška pesem, ki se vedno poje pa se nikdar ne izpoje. In tej pesmi privadimo se tukaj na zemlji že, ako jo hočemo enkrat pevati v nebesih! — Navaditi se pa te pesmi ni tako težko. Bog je zato in v ta namen dal vsacemu sree, toplo, nenasitljivo sree. To

sree hoče ljubezni. Pojdi po svetu ž njim in išči si ljubezni. Ne boš je našel prave, čiste, popolne, stalne, lepe večne ljubezni. Vrnil se boš nazaj s praznim srcem, s sreem, ki bo še želelo, s sreem, ki bo še hrepenelo. Tedaj pa, dragi moj, poslušaj moj svèt! Pojdi v cerkev, v svetišče Gospodovo, poklekni pred Najsvetejšim, ter njega prosi ljubezni: *Pridi sv. Duh, napolni srca svojih vernih in vžgi v njih ogenj svoje ljubezni!* In Bog te bode čul, poslal ti sv. Duha, največjo ljubezen, ljubezen Božjo. Amen.

Ivan Pavlič.

Praznik presv. Trojice.

Cerkveno leto. — XXIV. Kaj nas uči praznik presv. Trojice in kako ga cerkev obhaja?

Častimo enega Boga v Trojici in Trojico v Enoti. Symb. Athan.

Z binkoštnim praznikom je dovršeno delo božjega odrešenja. Jezus je po svoji obljubi poslal sv. Duha in s tem postavil svojemu odrešilnemu delu trdno podlago, na kateri zida sv. cerkev vsa stoletja mogočno in velikansko kraljestvo svoje s pomočjo Duha resnice, ki ostane pri njej vse dni do konca sveta.

Do sedaj se je v dogodkih cerkvenega leta po besedah sv. Pavla v nas vpodabljal Kristus (Gal. 4, 19.): O Božiču se je Jezus v nas rodil, v času trpljenja njegovega smo se vdeleževali njegovega zaslužnja, o Veliki noči dihnil je v nas novo duhovno in poveljano življenje, z Vnebohodom svojim dvignil nas je proti nebesom, kamor nam je vsem priti. Poskrbel je toraj vse za naše izveličanje. Ker pa je vedel, da slabotni ljudje vedno potrebujejo božje pomoči, poslal nam je sv. Duha, ki nas podpira, da se podoba Kristusova v nas utrjuje in čisti.

Sedaj, ko imamo pred seboj celo delo odrešenja božjega, sedaj še-le prav spoznamo neskončno ljubezen božjo; sedaj spoznamo, kako je Bog svet ljubil, da je poslal svojega edinorojenega Sina na svet, ki je trpel, umrl, vstal in v nebesa šel zaradi nas, ki nam je svetega Duha poslal, da nas prestvarja v otroke božje, ki je toraj storil vse, kar je Bogu mogoče v naše izveličanje. Ni čuda, da vsklikne cerkev, gledajoč to čudo ljubezni božje, danes pri sv. maši: *Gospod, Gospod naš, kako čudovito je tvoje ime po vsi zemlji!* In ker je vse to storil

trojedini Bog, zato ga slavi cerkev danes na praznik presv. Trojice, rekoč: *Slava Ti, Trojica presveta in enota nerazdeljiva! Slavili jo bomo, ker skazala nam je svoje usmiljenje! Poveljučujmo danes tudi mi presveto Trojico in pomislimo: 1. Kaj nas uči cerkev na praznik presv. Trojice in 2. kako ga obhaja?*

I. Skrivnostni so nauki naše svete vere; človeški razum je pre-slab, da bi popolno razumel božje skrivnosti. Bog namreč po besedah sv. pisma prebiva v nam *nepristopni luči*. (I. Tim. 6, 16.) Med skrivnostmi svete vere je najskrivnostnejša pa tudi najbolj velečastna skrivnost presvete Trojice, katero verovati, slaviti in moliti nas opominja sv. cerkev posebno današnji praznik. To skrivnost treba je, da veruje vsak kristijan, zato beremo v „Atanazijski veroizpovedbi“, katero molijo mašniki na praznik presv. Trojice: *Kdor hoče izveličan biti, treba je pred vsem, da se drži katoliške vere. Kdor te vere ne ohrani popolno in brez madeža, brez dvoma bo pogubljen na veke. Vera katoliška pa je ta-le: Častimo enega Boga v Trojici in Trojico v Enoti, to je: častimo enega Boga v treh osebah, in tri osebe v enem Bogu.*

Nauk o presveti Trojici je toraj temeljni nauk svete katoliške vere, ker na tej verski resnici so zidani vsi drugi nauki katoliške cerkve. S svojo pametjo mi lahko spoznamo, da Bog mora vladati nad nami, ki je vse vstvaril; mi tudi lahko spoznamo, kako neskončno popolen mora biti Bog, ako le opazujemo vstvarjene reči, kako so lepe, ako občudujemo red, ki vlada v stvarjenji; vse to nam ni težko spoznati, toda, kakošen da je Bog sam na sebi, tega spoznati človeški duh nikoli ne more, zato nam je Bog to skrivnost sam razodel, kolikor nam jo je potrebno spoznati.

Bog je nam razodel samega sebe, zato da bi se mi, prešineni njegove lepote, njega bolj tesno oklenili, on nas je hotel s tem saj nekoliko pripraviti na neskončno srečo, ki nas čaka v večnosti, kjer bomo Trojedinega uživali in gledali iz obličja v obličje.

V stari zavezi je Bog posebno skrbel, da je ohranil pri izvoljenem ljudstvu vero v enega Boga, ker malikovalci so zgrešili pravega Boga in namestu njega častili mnogo krivih bogov ali malikov. Vendar nam tudi sv. pismo stare zaveze, seveda bolj skrito, omenja presv. Trojice; že pri vstvarjenji sveta namreč beremo: *Naredimo človeka po svoji sliki in po svoji podobi!* (I. Moz. 1, 26.) *Naredimo, tako govori Bog edin v bistvu in trojen v osebah.*

Toda še-le tedaj, ko so se dopolnili časi, razodel se nam je bolj določno trojedini Bog. *Ko je beseda meso postala in med nami*

prebivala (Jan. 1, 14.), ko smo videli slavo edinorojenega Sinu Očeto-vega, tedaj smo spoznali, da sta v Bogu Oče, ki je sam od sebe od vekomaj, in Sin, ki je rojen od Boga Očeta, od vekomaj. Sin nam je razodel in pokazal Očeta, da ga poznamo, ker sam pravi: *Nikdo ne pozna Očeta kakor Sin in pa tisti, komur ga bo Sin razodel.* (Mat. 11, 27.)

Ko je Sin božji dovršil svoj spraven dar na zemlji in se vrnil k Očetu, od koder je izšel, poslal je z Očetom svetega Duha, da pri njej ostane vse dni do konca sveta. In tako se nam je razodel trojedini Bog Oče, Sin in sveti Duh, tako nam se je razjasnila skrivnostna prikazen, ki se je razodela pri krstu Jezusovem v reki Jordanu. Nebesa namreč so se takrat odprla, sv. Duh se je prikazal v golobji podobi nad glavo Jezusovo in Bog Oče se je oglasil, rekoč: *Ta je moj ljubi sin, nad katerim imam svoje dopadajenje*, tedaj so pričujoči gledali velečastno skrivnost presvete Trojice, ki se je ljudem vidno pokazala.

Skrita je sicer ta resnica tudi sedaj še našim očem, vendar spoznamo in verujemo, da brez začetka in brez konca živi vsemogočni, neskončno modri in ljubezni polni trojedini Bog: Oče, Sin in sveti Duh! To vedeti in to verovati nam je potrebno, ako hočemo v večnosti gledati presveto Trojico iz obličja v obličje. In zato sveta cerkev skrbi dovoljno pri svojih vernikih. Kateri nauki so namreč bili prvi, ki so jih nas otroke učili skrbna mati? Ali ni bilo prvo vprašanje, ki so ga nam stavili, vprašanje: „Koliko je Bogov?“ „Koliko je božjih oseb?“ Ali niso najprej naše okorne otročje roke vodili čez čelo, usta in prsi ter nas negodnike učili, kako naj se pokrižamo? In kaj spoznavamo z znamenjem sv. križa? Ali ne poleg nam potrebnega odrešenja tudi skrivnost presvete Trojice, ker se križamo v imenu Boga: Očeta in Sina in svetega Duha? — Tako skrbi sveta cerkev, da se nam nauk o presveti Trojici neizbrisno vtisne v naša mlada srca, ki nas potem spremlja celo življenje. In uprav v ta namen, da bi se mi raje in večkrat spominjali skrivnostnega nauka o presveti Trojici, da bi toliko bolj goreče častili trojedinega Boga, zato obhaja po binkošnih prvo nedeljo praznik presvete Trojice, katerega se tudi mi danes veselimo.

Kristijan, ta praznik te uči, da te je Bog Oče v svoji ljubezni vstvaril brez tebe, da te je Bog Sin na sv. križu odrešil brez tebe, da te sv. Duh posvečuje v sv. zakramentih s svojimi milostmi, da pa moreš ti sodelovati s trojedinim Bogom pri svojem posvečevanju, ako hočeš, da boš gledal v nebesih trojedinega Boga, kakoršen je v resnici.

II. Vse cerkveno bogočastje velja v slavo trojedinemu Bogu. In po pravici; zakaj vse je njegovo: Njegova sta čas in večnost, njegove so vse stvari, njegov je človek, ker on nas je vstvaril in ne mi sami sebe, njemu toraj, trojedinemu Bogu velja vsa slava in čast, katero verni kristijani v cerkvenem bogočastju skazujejo svojemu Stvarniku, Odrešeniku in Posvečevalcu. Njega slavé vsi prazniki Gospodovi, vsi Marijini prazniki in godovi drugih prijateljev božjih so očitna znamenja neskončne ljubezni presvete Trojice. Zlasti pa je še vsaka nedelja posebno posvečena slavi presv. Trojice. S Serafi druží se toraj sveta cerkev in slavi neprenehoma trojedinega Boga, rekoč: *Svet, svet, svet Gospod Bog vojskinih trum, polna je vsa zemlja tvoje slave!* (Iz. 6.)

1. Ker se toraj že samo po sebi v vsem bogoslužji povsod razlega slava presveti Trojici, zato si brez težave razložimo, zakaj da cerkev dolgo časa ni določila nobenega posebnega praznika na čast presveti Trojici. Da se namreč kak praznik ustanovi, treba kakega dogodka — a tu ga ni, ker pri Bogu ni nobene spremembe, On je od vekomaj do vekomaj vedno isti. Vendar so pobožni verniki opravljali posebne molitve na čast presveti Trojici. Beremo namreč, da je v 8. stoletji Alkuin sestavil posebno mašo v slavo presv. Trojici in l. 1022, vemo iz zgodovine, je bila v navadi ta maša že po vsem Nemškem. V 12. stoletji se je razširila tudi po Belgiji, Francoskem in drugih krajih. In ker je bila ta navada v 14. stoletji že splošna, zato določi l. 1334. Janez XXII. papež, da se po vseh cerkvah katoliškega sveta slovesno obhajaj prvo nedeljo po binkošnih praznik presvete Trojice.

2. Da je papež to storil, imel je tudi še drug važen vzrok. Do leta 1000 po Kristusovem rojstvu so bili v cerkvenem letu prazniki svetnikov redki. Pozneje so se ti prazniki množili od stoletja do stoletja in zgodilo se je ter se še godi, da se mora večkrat celó nedelja, ki v svojih obrednih molitvah posebno preslavlja presveto Trojico, umakniti kakemu svetniku, čegar god se isti dan obhaja. Zato toraj, da bi se kristijani prav pogosto spominjali začetka svojega in konca, trojedinega Boga, v katerem se gibljemo, živimo in smo, zato je toraj določil sv. Oče, da se obhaja poseben praznik na čast presveti Trojici.

3. Pomenljivo je tudi, zakaj da je cerkev določila v proslavo presvete Trojice ravno prvo nedeljo po binkošnih. — Cerkev nam je namreč do sedaj v cerkvenem letu kazala, kako so delovale posamezne osebe božje v blagor človeštva: o Božiču smo občudovali ljubezen Boga Očeta, katero je svetu razodel posebno s tem, da nam

je poslal svojega lastnega Sina v odrešenje; v veliki noči spominjali smo se posebno Jezusa Kristusa, ki je kakor premagalec smrti in pekla slavil svoje vstajenje in s tem tudi nam zagotovil prihodnje vstajenje; in Binkoštni prazniki so nam predstavljali gorečo ljubezen sv. Duha, ki je prišel v skrivnostni podobi gorečih jezikov nad apostole in po njih na vse vernike ter pri nas ostane, naš Posvečevalec in Tolažnik, vse dni do konca sveta. Primerno je toraj, da nam potem cerkev še enkrat skupno postavi pred oči vse tri osebe božje ter nam pokaže, koliko časti in hvale vreden je trojedini Bog zaradi svojih neskončnih popolnosti in koliko ljubezni zaradi svoje neskončne dobrotljivosti do nas; in vse to doseže, ko takoj, po treh poglavitnih praznikih cerkvenega leta obhaja skrivnostni praznik presvete Trojice. Zato piše že v 12. stoletji Rupert opat: *Ko odslavimo o Binkoštih prihod svetega Duha, pojemo čast presveti Trojici precej prihodnjo nedeljo. In to je prav modra naredba, ker po prihodu sv. Duha se je jela oznanjevati božja beseda in s pričevanjem se je jela širiti vera v Boga: Očeta in Sina in svetega Duha.*

Pri stvarjenji človekovem, slišali smo, da pravi sv. pismo: *Naredimo človeka po svoji sliki in podobi*, da je toraj sodelovala presveta Trojica. Toda človek je grešil, izgubil svojega Boga in postal žrtva duševne smrti. Treba je bilo prestvariti človeški rod, nadahnuti ga z novim življenjem in tu zopet govori Kristus v svetem pismu: *Pojdite in učite vse narode; krščujte jih v imenu Očeta in Sina in sv. Duha!* In zgodilo se je to, zemlji se je prenovilo lice, novo, krščansko življenje je zavladalo na svetu — presveta Trojica je na novo prestvarila človeški rod. Kdo bi to premišljuječ ne vskliknil s sv. Pavlom: *O kako so nam nedoumne njegove (božje) sodbe, kako skrivnostna njegova pota! Kdo je namreč spoznal misel Gospodovo? — Zakaj iz njega, po njem in v njem je vse; bodi mu slava in čast na veke. Amen.*

4. Kristijani, razumeti trojedinega Boga nam nikdar ni mogoče, naša pamet je preomejena, a srce nam je Bog dal, da ga ljubimo, prosto voljo, da mu jo darujemo, življenje, da ga s svojimi deli povečujemo. Častimo toraj presv. Trojico posebno z lepim čednostnim življenjem, kakor je to storil sv. Filip Nerij, katerega praznik smo obhajali včeraj. Ker je namreč ta svetnik ustanovil v 16. stoletju imenitno bratovščino presvete Trojice in prav posebno razširjal njeno slavo, zato cerkev njegov god obhaja tudi v onem času, ko preslavlja presv. Trojico. — Že mlado srce Filipovo želelo je le Boga ljubiti, zato ni maral za bogastvo in obrt svojih starišev, ampak je večkrat zahajal premišljevati v samoto, posebno na goro med Šent-Germanom in Gaeto; od tod je imel lep razgled po sinjem morju in po žito-in vino-rodnem polji, toda nad njim se je dvigalo še lepše nebo,

vzvišeni pokoj, preblazeni mir vlada nad oblaki, tam kraljuje trojedini Bog. In njemu služiti, to sklene dvajsetletni mladenič. Moli in pre-mišlja celo noči, za svet se nič več ne meni in živi le v Bogu. Gospod ga pa tudi napaja s toliko sladkostjo, da vzdihne pri neki priliki: „Zadosti, Gospod, nehaj s svojimi tolažbami; jaz sem slab človek in toliko preobilne radosti ne morem prenašati — oh srce moje je tako majhno in tesno!“ — Kar je mladenič začel, to je nadaljeval celo svoje življenje; delal je vse v čast trojedinemu Bogu in v blagor bližnjega: ubogim učencem preskrbljeval je kruha in bukev, bolnikom je stregel, učil je nevedne, krivoverce je spreobračal po dnevu, po noči pa je bil sam s svojim Bogom utopljen v molitev. Časti in imenitne službe so mu bile prazna senca; kolikor bolj so ga poniževali, toliko bolj je bilo veselo njegovo angeljsko srce, ki se je še-le tedaj umirilo, ko je Filip s smrtjo našel mir in plačilo pri trojedinem Bogu v nebesih.

Tudi mi v vsem povečujmo trojedinega Boga. Vemo namreč, kaj smo dolžni Bogu Očetu, ki nas je vstvaril, Bogu Sinu, ki nas je odrešil, Bogu sv. Duhu, ki nas posvečuje. Nevstvarjeni, kaj bi bili? Nič! Neodrešeni, kaj bi bili? V večno smrt obsojene stvari. Brez posvečenja bili bi grešniki. Dajmo toraj trojedinemu Bogu, kar mu gre: Bogu Očetu vstvarjeno, Bogu Sinu odrešeno, Bogu sv. Duhu posvečeno dušo svojo; saj duša naša je podoba božja, delo božje, božja last! — V plačilo zato nam bo Bog dodelil milost, da se pridružimo angeljem in svetnikom v nebesih — ž njimi v slavo trojedinemu Bogu spojimo svoje glasove, rekoč: *Svet, svet, svet, Gospod Bog Sabaot! Nebesa in zemlja sta polna tvojega velečastva! Slava na višavah!* Amen.

Andr. Kalan.

Praznik sv. rešnjega Telesa.

Jezus Kristus v presv. altarnem Zakramentu.

Gospod Jezus je vzel kruh tisto noč, ko je bil izdan, in zahvalil ter razlomil in rekel: Vzemite in jejte, to je moje telo, katero bo za vas dano. Ravno tako tudi kelih po večerji rekoč: Ta kelih je nova zaveza v moji krvi.

I. Kor. 11, 23—25.

Sv. Tomaž Vilanovski, nadškof iz Valencije, je bil nekdanje glava povabljen k bolniku, ki je trdil, da ne more umreti, dokler ne razodene njemu neke posebne skrivnosti. Bil je ta bolnik jud po rodu. Pripovedoval je, da je nekega dne moral iti še kot otrok v

nekoliko oddaljen kraj, kamor je bil poslan. S svojim tovarišem, pravi, sva se gredoč prav presrčno pogovarjala o prihodnjem Mesiji (ali Kristusu), katerega judje še vedno pričakujejo; in čem bolj sva se razgovarjala o tem, tem bolj goreče so bile najine želje ga skoraj videti. Kar zagledava, ko se tako pogovarjava, nagloma na nebu veliko svetlobo. — Ker sem pa večkrat slišal svojega očeta reči: da moram, če bi kaj tacega videl, hitro Boga za kako milost prositi, sva brž pokleknila, ter prosila Boga, da bi nama dal milost videti Mesija! In glej! v sredi svetlobe se vidi žareč kelih in hostija nad njim, kakor se to oboje vidi pri kristijanih, pri katerih je to v njihovi službi božji običajno. Začudena gledava to znamenje, ter se ob enem čutiva čudno mirna in potolažena, ter spoznava: kdo je in kje je Mesija, katerega želiva videti. Svojim starišem midva sicer zamolčiva to prikazen iz spoštovanja do njih; pozneje pa sem vendar jaz dosegel srečo, da sem postal kristijan, — kaj se je pa z mojim tovarišem zgodilo, mi ni znano. — Ko umirajoči bolnik to pové, prav presrčno prosi, naj se ta dogodba po njegovi smrti očitno razglasi. — Sv. Tomaž V. pomenljivo pristavlja, da tacih znamenj ne potrebujejo verni, ampak neverni!

Dragi kristijani! Ta dogodba nam spričuje in potrjuje veliko resnico in skrivnost naše sv. vere, da v altarnem zakramentu, v podobi belega kruha in v podobi vina, resnično in bistveno prebiva naš Mesija, Izveličar z dušo in telesom, s krvijo in mesom, po božji in človeški natorii.

Ker praznujemo ravno danes slovesni in častitljivi praznik presv. rešnjega Telesa, katerega prečudna skrivnost se širom sveta na tisočerih kolenih ponižno moli, vam hočem tudi jaz govoriti o tej skrivnosti, ter vam dokazati: da v altarnem zakramentu resnično in bistveno prebiva Jezus Kristus, kot Bog in človek, da bi vas v veri potrdil in v pobožnosti navdušil; zatoraj kličem že naprej: Bodi češčen in hvaljen vsaki čas najsvetejši in božji zakrament!

Da je Jezus Kristus resnično in bistveno, kakor Bog in človek z dušo in telesom, krvijo in mesom v altarnem zakramentu tukaj na zemlji med nami pričujoč, se razvidi I. iz besedi sv. pisma in II. iz vednega nauka sv. katoliške cerkve.

I. Besede sv. pisma so pa dvojne vrste; so besede, s katerimi je Jezus obljubil to prečudno skrivnost svojim vernim dati, in besede, s katerimi jim jo je izročil. Oboje so neovrgljiv dokaz njegove resnične in bistvene pričujočnosti v presv. zakramentu. Premislimo najprej besede obljube.

a) Imenitne in visoke skrivnosti in dejanja je Jezus svojim učencem in vernim navadno že naprej napovedoval, da so jih ložje umeli in verovali, kadar so nastopile. Tako je napovedal potrebo sv. krsta

za vsakega človeka v nočnem pogovoru z Nikodemom (Jan. 3, 5.), še predno je svojim apostolom zaukazal ga drugim deliti; napovedal je svojo smrt na križi (Mat. 16, 21. in Luk. 18, 32—33.); svoje vstajenje (Mat. 17, 22. in Luk. 18, 33.); svoj vnebohod (Jan. 16, 16.); poslanje sv. Duha (Jan. 14, 16.); prvaštvo sv. Petra (Mat. 16, 14—19.) itd. in tako tudi svojo bistveno pričujočnost s krvjo in mesom tukaj na zemlji med nami do konca sveta.

Eno leto pred svojo smrtjo je čudovito s peterimi kruhi nasitil v puščavi 5000 ljudi, na kar so za njim hiteli hoteč ga za kralja storiti; ker ga pa niso iskali iz čistih in svetih namenov, da bi namreč vanj verovali kot od Boga poslanega Zveličarja, temveč ga iskali le iz zgolj posvetnih namenov, da bi namreč zopet kaj pozemeljskega od njega dobili, kakor ravno poprej pomnoženi kruh, zato jih Jezus posvari rekoč: *Iščete me, ne ker ste čudeže videli, temuč ker ste od hruhov jedli in nasiteni bili. Ne delajte za jed, katera mine, ampak za jed, katera v večno življenje ostane, katero vam bo Sin človekov dal. Jaz sem živi kruh, ki sem iz nebes prišel. Ako kdo je od tega kruha, bo živel vekomaj, in kruh, katerega bom jaz dal, je moje meso za življenje sveta. Judje so se toraj prepirali med saboj, rekoč: Kako nam more dati ta svoje meso jesti? Jezus jim je tedaj rekel: Resnično, resnično vam povem: Ako ne bote jedli mesa Sinu človekovega in pili njegove krvi, ne bote imeli življenja v sebi. Kdor je moje meso in pije mojo kri ima večno življenje, in jaz ga bom obudil poslednji dan. Zakaj moje meso je res jed in moja kri je res pijača. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.* (Jan. 6, 26—57.)

Iz teh Jezusovih besedi se očitno in jasno razvidi, da je Jezus svojim vernim res svoje pravo in resnično telo in kri obljuboval v jed in pijačo zapustiti. Tako so ga umeli tudi poslušajoči judje, zato so se začudeni vprašali, kako bi bilo to mogoče, da bi kdo človeško meso jedel in kri pil, saj je vendar to kaj neslišnega! — Oni so ga toraj prav po besednem pomenu umeli, kakor je tudi sam hotel razumevan biti, le na čina niso umeli, kako se ima to zgoditi; mislili so namreč, da jim bo Jezus tako svoje meso dal jesti, kakoršnega na njem vidijo, zato so se čudili. Jezus pa ne reče, da ga ne umejo prav, ko govori o jedi svojega mesa, in ne prekliča svoje besede, temveč še bolj — kar štirikrat po vrsti — zatrdi, kakor s prisego, rekoč: *Resnično, resnično vam povem, ako ne bote . . .*

Sedaj se pa tudi njegovim učencem zdi to govorjenje pretrdo, *katerega ni poslušati* (Jan. 6, 61.), t. j. niso se mogli prepričati, da

bi kak človek svoje meso jesti, in svojo kri piti dajal, *ter so godrnjali* (v. 62.); ker je pa Jezus to vedel, jih vpraša: *To vas pohujša?* (v. 62.) t. j. vi se nad mojim govorjenjem spodtikate in ne verjamete, da vam morem dati svoje meso jesti in svojo kri piti? Kaj boste pa rekli tedaj, kadar boste videli Sinu človekovega gori iti, kjer je poprej bil? (v. 63.) Hotel je reči: „Kaj bote pa takrat rekli, kadar me bote videli s poveličanim, duhovnim telesom v nebesa iti, ali bote še nad resnico mojih besedi dvomili, da ga vam morem dati v živež? Če imam moč svoje telo poveličati, poduhovniti in ga seboj v nebesa vzeti, moram gotovo tudi moč imeti, vam tacega v vžitek podeliti!“ *Duh je*, — govori dalje, — *kateri oživlja, meso nič ne pomaga. Besede, katere sem vam jest govoril, so duh in življenje.* (v. 64.) Hotel jim je reči: Ako vi moje besede tako meseno umete, kakor da bi bil vam rekel, da morate vi to-le moje meso, katero sedaj nad menoj vidite, kakor kako drugo živalsko meso jesti, toraj vam tak meseni zapopadek od vživanja mojega telesa pač res nič ne pomaga, nobenega prida ne prinese, in ni resnice v njem, ter vas ne pelje v večno življenje; ako pa nasprotno o vživanju mojega telesa prav in duhovno mislite, da vam bom namreč dal svoje telo na skrivnostni, duhovni, pa vendar prav resnični način pod podobami kruha in vina vživati, je tak duhoven zapopadek resničen, oživlja in pelje v življenje; moje besede toraj niso tako meseno-debelo razumevati, ampak po duhovni resnici. — *Pa vendar* — pravi sv. pismo (v. 65.) — *celó nekateri izmed njegovih učencev niso umeli njegovih besedi in niso verovali, — in jih je odsihdôb veliko odstopilo in niso več za njim hodili* (v. 67.); oni namreč niso zapopadli, kakó in kakošno telo bodo morali vživati, namreč duhovno in častitljivo telo, kakoršno je po vstajenji ob desnici božji! Zapopadli pa tega niso, ker so se razsvitljenju milosti božje ustavljali in so le meseno mislili. (v. 66.) — Pa glejte! Jezus še vedno noče svoje besede preklicati, da bo namreč treba njegovo pravo meso in kri vživati. On, ki je bil vendar sama ljubezen do zmotenih grešnikov, bi bil gotovo svoje učence nazaj klical, in svoje besede drugače pojasnil in preklical, ako bi se morale drugače umeti, kakor je storil še pri manj važnih naukih, če je videl, da ga napak umevajo; — sedaj pa tega ne stori, ker noče pustiti svojih besedi drugače umeti in razlagati, kakor so jih umeli. Sedaj se obrne tudi k apostolom, ter jih vpraša: *Hočete tudi vi proč iti?* (v. 68.) — Ali ni s tem vprašanjem očitno naznanil, da rajše vidi, da ga tudi apostoli zapusté, kakor pa da bi svoje besede preklical, katerih preklicati ni mogoče, in katere se imajo tako umeti, da bosta

njega resnično meso in kri vernim v duhovno jed služila! — In tedaj je rekel sv. Peter, poln trdne vere: *Gospod, h komu pojdemo? Besede večnega življenja imaš, in mi smo verovali, in spoznali, da si ti Kristus, Sin božji.* (v. 69—70.) Hotel je reči: Ti si vsegamogočen, kateremu moramo verovati, akoravno se nam težko zdi!

b) Kar je pa Jezus obljubil zapustiti svojim vernim v duhovni živež, je spolnil pri zadnji večerji, ker Bog še ni nikdar nezvest postal svojim obljubam.

V slovesni tihi noči, ko se je imel ločiti in posloviti od svojih apostolov, je vzel med večerjo kruh, ga posvetil, razlomil ter dal svojim apostolom, rekoč: *Vzemite in jejte, to je moje telo* (Mat. 26, 26.), *katero bo za vas (v smrt) dano; to storite v moj spomin.* (Luk. 22, 19.) — Ravno tako je vzel kelih z vinom, zahvalil in dal, rekoč: *Pite iz njega vsi; zakaj to je moja kri nove zaveze, katera bo za njih veliko prelita v odpuščanje grehov.* (Mat. 26, 27—28.) *To storite, kolikorkrat boste pili, v moj spomin.* (I. Kor. 11, 25.)

Te besede so že same na sebi jasne dovolj, da je Jezus res apostolom svoje pravo in resnično meso in kri dati hotel in tudi dal v duhovni živež na skrivnostni način v kruhu in vinu, kar se pa še bolj za trdno lahko spozna iz sledečih premislekov:

1. Jezus je s temi besedami pri zadnji večerji naredil, kakor vsi pravijo, svojo oporoko ali testament, ter svojim apostolom zapustil v dedščino, kar je najdražjega imel, svoje telo in kri. Svojo oporoko pa vsak tako dela, da je jasna in določno-razumljiva, ne pa v kakih dvoumljivih besedah ali podobah, tako tudi gotovo Kristus. Določno in jasno je rekel: To, — namreč kar vam dajem, in kar vidite, — *je moje telo*, če se vam tudi kruh zdi in vidi. Ravno tako tudi pri vinu. Ko bi bil Kristus prazni kruh in vino v spomin na-se svojim ljubim apostolom v dedščino zapustil, bi bila taka dedščina pač Sinu božjega nevredna, zlasti ker še veliko manj veljavne osebe svojim ljubim in dragim bolj dragocene reči v spomin na-se zapuščajo. Kristus jim je toraj dal svoje resnično telo in kri. Pa tudi apostoli so ga tako umeli, in ga tudi niso nič povpraševali, kaj to pomeni, ker so bili že poprej o tem poučeni.

2. Če bi Kristus ne bil res dal apostolom v podobah kruha in vina svojega mesa in krvi, kakor so ga apostoli umeli, potem bi morali reči, da jih je Kristus hotel ogoljufati in v zmoto zapeljati nje in vse prihodnje ljudi; kar se pa misliti ne more in ne smé zavoljo neskončne resničnosti in svetosti Sinu božjega!

3. Če bi jim ne bil dal svojega pravega telesa in krvi, čemu pa jih je tako lepo in skrbno pripravljaj na to skrivnost z umivanjem nog, s slovesno in navdušeno molitvijo, in s tako ganljivim, slovesnim nagovorom v slovo in tolažbo, da jih ne bo zapustil sirot, temveč, da bo z njimi vse dni do konca sveta?

4. Ko jim je Jezus podal svoje telo v podobi kruha, je rekel: „To je moje Telo, katero bo križano!“ Ali morda ni bilo njegovo pravo telo na križ pribito in umorjeno? In ko jim je dal kelih z vinom, je rekel: „To je moja kri nove zaveze!“ Toraj je bil v tej krvi začetek nove zaveze, enako kakor je bila stara zaveza po Mojzesu med Bogom in Izraelci sklenena v pravi, resnični krvi, katero je vzel Mojzes, in s katero je pokropil ljudstvo rekoč: *To je kri zaveze, ki jo je storil Gospod z vami čez vse te besede.* (II. Mojz. 24, 8.) — In podeljeva je kri v podobi vina, je rekel Jezus: *katera bo za vas prelita*; vprašam: Ali morebiti ni on na križi prelival resnične, prave svoje krvi!?

Iz tega, dragi poslušalci! lahko spoznate, da je moral postati kruh, katerega je Jezus pri zadnji večerji svojim apostolom podal, ravno tisto telo, katero je na križi daroval; in vino se je spremenilo v ravno tisto kri, katero je na križi prelival. Ako je bilo pa pri zadnji večerji tako, mora tudi sedaj ravno tako biti, ker je Jezus svojim apostolom in njihovim naslednikom dal oblast in zapoved: ravno to, kar je on storil pri zadnji večerji, vedno ponavljati v spomin njegove ljubezni do nas do konca sveta, rekoč: *To storite v moj spomin*; ali kakor pravi sv. apostelj Pavel: *Kolikorkrat boste jedli ta kruh in kelih pili, boste smrt Gospodovo oznanovali, dokler ne pride.* Po tem takem je toraj Jezus Kristus v zakramentu sv. rešnjega Telesa resnično in bistveno pričujoč, z dušo in telesom, krvijo in mesom, kakor Bog in človek!

II. Da je Jezus Kristus resnično in bistveno, kakor Bog in človek, v altarnem zakramentu pričujoč, je tudi sv. cerkev vedno verovala in učila.

Poglejmo nazaj v apostolske čase. Kako ostro svari sv. apostelj Pavel, kateri ni bil pri zadnji večerji, kateri pa je, kar sam pravi, ta nauk od Gospoda prejel (I. Kor. 11, 23.), pred ne vrednim sv. obhajilom, rekoč: *Kdorkoli toraj bo ne vredno jedel ta kruh, ali pil kelih Gospodov, bo kriv telesa in krvi Gospodove* (I. Kor. 11, 27.), hotel je reči: tak se tako zadolži ali pregreši, kakor da bi bil Gospoda umoril, in kri Gospodovo prelil. Če bi toraj v presv. zakramentu ne bila res telo in kri Gospodova, kako bi se pa mogel človek tako

pregrešiti? In če nadalje pravi: *zakaj, kdor nevredno je in pije, si sodbo je in pije, ker ne razloči telesa Gospodovega.* (I. Kor. 11, 29.) Hoče reči: tak človek vživa sv. zakrament, kakor kako drugo vsakdanjo jed, kar pa nikakor ni, temveč veliko več telo in kri Kristusova! Zakaj bi toraj sv. apostol tako ostro svaril pred nevrednim sv. obhajilom, če bi ne bil popolnoma prepričan, da nevredni obhajanec napada naravnost bitje Sinu božjega, ne pa samo njegovo ljubezen, ali milost, ali spomin, ali moč itd.

Še bolj jasno pa naznanja sv. Pavel svojo vero v resnično Jezusovo pričujočnost v presv. zakramentu, ko svari Korinčane, da naj se nikar ne vdeležujejo malikovalskih darilnih jedil, češ ker tako bi z maliki v ravno tako zvezo stopili, v kakoršno mi stopimo s Kristusom, kadar pristopimo k sv. obhajilu; govori namreč: *Posvečeni kelih, ki ga posvečujemo, ali ni vdeleženje krvi Kristusove? in kruh, ki ga lomimo, ali ni vdeleženje telesa Gospodovega?* (I. Kor. 10, 16.) Sv. apostol toraj meni, da se vsak, kdor se pridruži malikovalski mizi, združi z maliki, ali s hudičem, kateri je pod njimi skrit, ravno tako, kakor se kristijan združi s Kristusovim telesom in krvijo, kadar gré k sv. obhajilu, tako da postane z njim eno telo in ena kri! Če pa kristijan pri sv. obhajilu deležen postane Jezusovega telesa in krvi, mora pač tudi zares Kristus v presv. zakramentu po nauku sv. apostola pričujoč biti, zakaj ker drugače bi ne mogli z njim v tako tesno zvezo stopiti in priti, da bi bili mi z njim, in on z nami tudi po telesu in krvi eden.

Ta nauk o resnični Jezusovi pričujočnosti v presv. zakramentu je ostal nepopačen in nenapadan celih 1000 let v sv. katoliški cerkvi. Krivoverci so sicer mnoge verske resnice že v apostolskih in poznejših časih napadali, ali te resnice se niso lotili. To nam potrjuje cerkvena zgodovina in ustno sporočilo. Temu se tudi ni toliko čuditi, ker je ta resnica tako jasno v sv. pismu zapisana, in ker so jo precej v prvih časih lepo pojasnovali in trdno verovali. Zato bi vam lahko celo vrsto cerkvenih učencikov iz prvega in poznejših stoletij imenoval, pa odveč bi bilo. — Še le v poslednjih časih t. j. v 16. stoletji po Kr. so se krivoverci tudi na to resnico spravili, kakor Luter, Oekolampadij, Kalvin, Cvingli idr., ter so zavrgli nauk o resnični pričujočnosti Jezusovi v presv. zakramentu v takem duhu in pomenu, kakor uči sv. katoliška cerkev, ter si svoje izmišljevali, dokler niso naposled Jezusovo pričujočnost sploh in popolnoma tajiti začeli, ter tako tudi zavrgli zakrament sv. rešnjega Telesa, daritev sv. maše in obhajilo. Zoper te krivoverce je povzdignila sv. katoliška cerkev svoj glas v Tridenškem zboru, ter jih iz cerkvene skupine izobčila. Slovesno je

izrekla: *Ako bi kdo tajil, da je v zakramentu sv. rešnjega Telesa Telo in Kri, z dušo in božjo natoro našega Gospoda Jezusa Kristusa, in tedaj celi Kristus resnično, zares, in bistveno pričujoč, in bi trdil, da se v njem znajde le kakor v kakem znamenju, ali v kaki podobi, ali s svojo močjo, bodi izobčen.* (Tr. zbor, seja 13, pogl. 1.)

Verni kristijani! Ko bi toraj kdo dvomil, da je Jezus Kristus kot pravi Bog in človek, resnično in bistveno pričujoč v presv. altarnem zakramentu, tak bi moral dosledno zavreči vse sveto pismo, tak bi moral reči, da je bila sv. katoliška cerkev, ali da so bili kristijani skozi 1800 let v vedni zmoti in malikovalstvu, ker bi molili samo prazni kruh, mesto pravega, živega Boga; in da v to zmoto jih je zapeljal in v nji pustil Kristus, božji Sin sam, ker ni hotel svojih besedi ne pri obljubi, ne pri izročitvi te skrivnosti preklicati, in ni pustil jih drugače umeti in razlagati, kakor v pravem besednem pomenu, kakor jih je govoril, akoravno je videl in vedel, da ga nekateri njegovih učencev zapuščajo, in da ga tudi apostoli tako umejo in njegove besede v pravem pomenu sprejemajo, in da bodo tudi druge tako učili!

Iz tega z določno gotovostjo sledi, da Jezus Kristus zares in bistveno še vedno v presv. zakramentu med nami biva in živi, kakor uči sv. cerkev, ter bo po svoji obljubi do konca sveta! O zares! 1800 let je že minulo, odkar je bil ustanovljen ta presv. zakrament, med tem časom so se že mnoga mogočna kraljestva in prestoli zdrobili, v prah in pepel povrnili, ljudstva in narodi odmrli, a Jezusova večerja ljubezni se je ohranila, in je postala velika večerja, kajti ljudstva vseh delov sveta sprejemajo povabila, in pribajajo z vernim sreem molit Jezusa Kristusa, kot pravega Boga in človeka v tej prečudni skrivnosti! — Kristijani! poživite toraj tudi vi svojo mrzlo vero, kadar vidite presv. rešnje Telo z besedami psalmista: *Ipse dixit et facta sunt, ipse mandavit et creata sunt, t. j. on* (Kristus) *sam je rekel, in se je zgodilo; on sam je ukazal, in je bilo storjeno.* Gospod Jezus Kristus sam je rekel, da se nam hoče v zakramentu v jed zapustiti, in on sam je apostolom to skrivnost izročil in zaukazal jo vernim deliti. O to je zares prava, resnična, božja večerja! Bodi toraj češčen in hvaljen vsak čas najsvetejši in božji zakrament! Amen.

Andr. Šimenec.